

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA STAVEBNÍ

FACULTY OF CIVIL ENGINEERING

ÚSTAV STAVEBNÍ EKONOMIKY A ŘÍZENÍ

INSTITUTE OF STRUCTURE ECONOMY AND MANAGEMENT

**VEDENÍ ÚČETNICTVÍ DLE ČESKÝCH PŘEDPISŮ A
IFRS VE STAVEBNÍ SPOLEČNOSTI**

BOOKKEEPING ACCORDING TO CZECH REGULATIONS AND IFRS IN CONSTRUCTION

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

BACHELOR'S THESIS

AUTOR PRÁCE

AUTHOR

Michaela Janečková

VEDOUCÍ PRÁCE

SUPERVISOR

Ing. Eva Vítková, Ph.D.

BRNO 2020

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ FAKULTA STAVEBNÍ

Studijní program	B3607 Stavební inženýrství
Typ studijního programu	Bakalářský studijní program s prezenční formou studia
Studijní obor	3607R038 Management stavebnictví
Pracoviště	Ústav stavební ekonomiky a řízení

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Student	Michaela Janečková
Název	Vedení účetnictví dle českých předpisů a IFRS ve stavební společnosti
Vedoucí práce	Ing. Eva Vítková, Ph.D.
Datum zadání	30. 11. 2019
Datum odevzdání	22. 5. 2020

V Brně dne 30. 11. 2019

---

doc. Ing. Jana Korytářová, Ph.D.
Vedoucí ústavu

---

prof. Ing. Miroslav Bajer, CSc.
Děkan Fakulty stavební VUT

PODKLADY A LITERATURA

Dvořáková, D.; Finanční účetnictví a výkaznictví podle mezinárodních standardů IFRS, Computer Press, 2011, ISBN: 978-80-251-3652-2

Jílek, J.; Svobodová, J.; Účetnictví podle mezinárodních standardů účetního výkaznictví, Grada, 2011, ISBN: 978-80-247-4710-1

Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví

České účetní standardy

Prováděcí vyhláška č. 500/2002 Sb.

ZÁSADY PRO VYPRACOVÁNÍ

Zadání:

1. Charakteristika stavebního podniku
2. Popis vedení účetnictví dle českých předpisů
3. Popis účetnictví dle mezinárodních standardů IFRS
4. Případová studie

Cílem práce je stanovit rozdíly ve vedení účetnictví v rámci českých předpisů a dle mezinárodních standardů IFRS v rámci stavebnictví.

Výstupem práce bude případová studie, na které budou prokázány rozdíly ve vedení účetnictví dle českých předpisů a dle mezinárodních standardů IFRS. Případová studie bude obsahovat typické účetní operace ve stavebních společnostech s návazností do účetních výkazů.

STRUKTURA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

VŠKP vypracujte a rozčleňte podle dále uvedené struktury:

1. Textová část závěrečné práce zpracovaná podle platné Směrnice VUT "Úprava, odevzdávání a zveřejňování závěrečných prací" a platné Směrnice děkana "Úprava, odevzdávání a zveřejňování závěrečných prací na FAST VUT" (povinná součást závěrečné práce).
2. Přílohy textové části závěrečné práce zpracované podle platné Směrnice VUT "Úprava, odevzdávání, a zveřejňování závěrečných prací" a platné Směrnice děkana "Úprava, odevzdávání a zveřejňování závěrečných prací na FAST VUT" (nepovinná součást závěrečné práce v případě, že přílohy nejsou součástí textové části závěrečné práce, ale textovou část doplňují).

Ing. Eva Vítková, Ph.D.

Vedoucí bakalářské práce

ABSTRAKT

Práce je zaměřena na rozdílnost vedení účetnictví a vykazování dle Českých účetních standardů a dle Mezinárodních účetních standardů ve stavebním podniku. První částí práce se zabývají definicí stavebního podniku, teorií vedení účetnictví podle Českých účetních standardů a teorií vedení účetnictví a vykazování podle Mezinárodních účetních standardů. V další části se práce zabývá případovou studií, kde jsou aplikovány teoretické poznatky na jednotlivé účetní případy. Závěr práce vyhodnocuje rozdílnost ve vedení účetnictví a ve vykazování dle obou standardů.

KLÍČOVÁ SLOVA

Stavební podnik, vedení účetnictví, vykazování, účetní závěrka, daňové a účetní předpisy, účetní standardy, rozvaha, výkaz zisku a ztráty, výkaz peněžních toků, výkaz změn vlastního kapitálu, výkaz finanční pozice

ABSTRACT

The work is focused on the difference between bookkeeping and reporting according to Czech accounting standards and according to International Financial Reporting Standards in a construction company. The first part of the thesis deals with the definition of a construction company, the theory of bookkeeping according to Czech accounting standards and the theory of bookkeeping and reporting according to International Accounting Standards. The next part deals with a case study, where theoretical knowledge is applied to individual accounting cases. The conclusion of the thesis evaluates the differences in accounting and reporting according to both standards.

KEYWORDS

Construction company, bookkeeping, reporting, financial statements, tax and accounting regulations, accounting standards, balance sheet, profit and loss statement, cash flow statement, statement of changes in equity, statement of financial position

BIBLIOGRAFICKÁ CITACE

Michaela Janečková *Vedení účetnictví dle českých předpisů a IFRS ve stavební společnosti*. Brno, 2020. 60 s., 16 s. příl. Bakalářská práce. Vysoké učení technické v Brně, Fakulta stavební, Ústav stavební ekonomiky a řízení. Vedoucí práce Ing. Eva Vítková, Ph.D.

PROHLÁŠENÍ O PŮVODNOSTI ZÁVĚREČNÉ PRÁCE

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci s názvem *Vedení účetnictví dle českých předpisů a IFRS ve stavební společnosti* zpracoval(a) samostatně a že jsem uvedl(a) všechny použité informační zdroje.

V Brně dne 5. 6. 2020

Michaela Janečková
autor práce

Poděkování

Chtěla bych poděkovat své vedoucí bakalářské práce, paní Ing. Evě Vítkové Ph.D. za odborné vedení, za rady a pomoc při vypracování této práce.

Obsah

1	Úvod.....	11
2	Charakteristika stavebního podniku.....	12
2.1	Charakteristické rysy stavebního podniku	12
2.2	Právní formy podnikání.....	12
3	Vedení účetnictví dle ČÚS.....	14
3.1	Vedení účetnictví.....	14
3.2	Účetní závěrka	15
3.2.1	Součástí účetní závěrky.....	15
3.2.2	Základní prvky účetní závěrky.....	16
3.3	Výkazy podle účetní závěrky	16
3.3.1	Rozvaha.....	16
3.3.2	Výkaz zisku a ztráty	16
3.4	Aktiva	16
3.4.1	Dlouhodobý hmotný majetek.....	17
3.4.2	Dlouhodobý nehmotný majetek.....	17
3.4.3	Dlouhodobý finanční majetek.....	17
3.4.4	Odepisování dlouhodobého majetku.....	17
3.4.4.1	Daňové odpisy	18
3.4.4.2	Účetní odpisy.....	19
3.4.5	Zásoby.....	20
3.4.6	Pohledávky.....	20
3.4.7	Peněžní prostředky	20
3.5	Pasiva.....	20
3.5.1	Základní kapitál.....	21
3.5.2	Výsledek hospodaření	21
3.5.3	Závazky	21
3.6	Náklady	21
3.7	Výnosy.....	21
3.8	Oceňování a oceňovací přístupy.....	21
4	Vedení účetnictví dle IFRS	23
4.1	Koncepční rámec	23

4.2	Účetní závěrka	23
	Aktuální báze	23
	Předpoklad trvání účetní jednotky	23
4.2.1	Kvalitativní charakteristiky účetní závěrky	24
	Srozumitelnost	24
	Relevantnost.....	24
	Spolehlivost.....	24
	Srovnatelnost.....	24
4.2.2	Cíl účetní závěrky	25
4.2.3	Součásti účetní závěrky.....	25
4.2.4	Základní prvky účetní závěrky.....	25
4.3	Výkazy podle účetní závěrky	25
4.3.1	Výkaz finanční situace (rozvaha).....	25
4.3.2	Výkaz o úplném výsledku hospodaření	26
4.3.3	Výkaz o změnách vlastního kapitálu.....	27
4.3.4	Výkaz o peněžních tocích	27
4.4	Aktiva	27
4.4.1	IAS 16 – Pozemky, budovy a zařízení	28
4.4.2	IAS 38 - Nehmotná aktiva.....	28
	Identifikovatelnost.....	29
	Kontrola.....	29
4.4.3	Odepisování dlouhodobého majetku.....	29
4.5	IAS 2 – Zásoby	30
4.6	Závazky	30
4.7	Vlastní kapitál.....	30
4.8	Náklady	30
4.9	Výnosy.....	31
4.10	Oceňování a oceňovací přístupy	31
	Historická pořizovací cena	31
	Běžná pořizovací cena.....	31
	Realizovatelná hodnota	32
	Současná hodnota.....	32

Reálná hodnota.....	32
5 Případová studie.....	33
5.1 Účetní případy.....	33
5.1.1 Vklad vlastního kapitálu – finanční prostředky.....	33
5.1.2 Bankovní úvěr.....	34
5.1.3 Převod peněz z bankovního účtu na pokladnu.....	34
5.1.4 Pořízení dlouhodobého hmotného majetku – pozemku nákupem na dodavatelskou fakturu.....	35
5.1.5 Pořízení dlouhodobého hmotného majetku – nemovitosti nákupem na dodavatelskou fakturu.....	36
5.1.6 Pořízení dlouhodobého nehmotného majetku – software nákupem na dodavatelskou fakturu.....	38
5.1.7 Pořízení materiálu na fakturu.....	40
5.1.8 Pořízení zboží na fakturu.....	40
5.1.9 Pořízení kancelářských potřeb na pokladní doklad.....	41
5.1.10 Prodané zboží na fakturu.....	42
5.1.11 Prodaná služba na fakturu.....	42
5.1.12 Prodaný materiál ze skladu na fakturu.....	43
5.1.13 Pokuta za prodlení – zaplacená faktura po splatnosti.....	44
5.1.14 Platba faktury za energii.....	44
5.1.15 Mzdy zaměstnanců včetně odvodů.....	45
5.1.16 Daň z příjmu právnických osob z běžné činnosti.....	47
5.2 Souvislost účetních případů s výkazy.....	47
5.2.1 Výkazy dle Českých účetních standardů.....	47
5.2.2 Výkazy dle Mezinárodních účetních standardů.....	49
5.3 Rozdílnost ve vedení účetnictví a vykazování.....	51
6 Závěr.....	53
7 Seznam použitých zdrojů.....	54
8 Seznam zkratk.....	57
9 Seznam tabulek.....	58
10 Seznam příloh.....	60

1 Úvod

Bakalářská práce se zabývá rozdílnostmi ve vykazování podle Českých účetních standardů (dále ČÚS) a podle Mezinárodních standardů účetního výkaznictví (dále IFRS) ve stavebním podniku.

Práce se skládá ze čtyř částí, přičemž první až třetí jsou teoretické. V první části popisuje stavební podnik, jeho charakteristické rysy, rizika podnikání a právní formy podnikání.

Druhá část se zabývá teorií Českých účetních standardů, vedením účetnictví, účetní závěrkou, výkazům podle ČÚS. Dále podrobně popisuje jednotlivé prvky rozvahy, což jsou aktiva a pasiva a prvky výkazu zisků a ztrát, čímž jsou výnosy a náklady. A v neposlední řadě popisuje oceňování a oceňovací přístupy.

V třetí části práce se věnuje teorii podle Mezinárodních účetních standardů. Seznamuje s koncepčním rámcem, který definuje účetní zásady a předpoklady účetní závěrky, kvalitativní charakteristiky, cíle a výkazy účetní závěrky. Podrobně popisuje výkazy podle účetní závěrky včetně jejich prvků, což jsou aktiva, závazky, vlastní kapitál, náklady a výnosy. A na závěr hovoří o oceňování a oceňovacích přístupech dle Mezinárodních účetních standardů.

Čtvrtá část bakalářské práce, případová studie, se zabývá aplikací teorie na stavební podnik. V této části jsou vybrané základní účetní případy, se kterými se setkáváme ve stavebním podniku. Tyto účetní případy jsou pro srovnání zaúčtovány jak dle Českých účetních standardů, tak i podle Mezinárodních účetních standardů. Ke konci případové studie se nachází tabulka, která odkazuje jednotlivé účetní případy na výkazy. První tabulka odkazuje na výkazy dle Českých účetních standardů a druhá tabulka odkazuje na výkazy dle Mezinárodních účetních standardů.

Cílem práce je ukázat rozdílnost ve vedení účetnictví a vykazování dle Českých účetních standardů a Mezinárodních účetních standardů.

2 Charakteristika stavebního podniku

Stavební podnik je právnická osoba, pro kterou je hlavním předmětem podnikání - stavební činnost. Zaměstnává pracovníky – řemeslníky. Její činnost úzce souvisí s výstavbou, rekonstrukcemi či likvidací rodinných domů, bytových, administrativních budov, výrobních hal, infrastruktury nebo inženýrských sítí. Zabývat se může jak celkovou realizací, tak i prováděním jednotlivých řemesel.

2.1 Charakteristické rysy stavebního podniku

Charakteristické vlastnosti společnosti jsou:

- Zakázková výroba
- Delší výrobní cyklus
- Požadavek ziskovosti.
- Finanční náročnost
- Přesouvání výroby

Na ziskovost působí dvě rizika – externí a interní.

Externí riziko

Externí rizika nemůže společnost ovlivnit a jde zejména o legislativu, situaci na stavebním trhu, ekonomické situaci a situaci na pracovním trhu.

Interní riziko

Mezi interní rizika můžeme zařadit zajištění výroby, prodeje a prosperity.

Eliminování rizik

Rizika můžeme eliminovat:

- Zajištěním dostatečného cash-flow společnost
- Sledováním výnosů a nákladů
- Sledováním platební schopnosti odběratelů

Většina stavebních společností je závislá na vlivu počasí, a proto je její ekonomika ovlivněna sezónními pracemi.

Stavební výrobu můžeme rozdělit do několika typů:

- Hlavní stavební výroba
- Přidružená stavební výroba – jednotlivá řemesla, například izolace proti zemní vodě, truhlářství, klempířství
- Vedlejší stavební výroba – stavební polotovary, například betonové směsi, armatura
- Ostatní stavební výroba – například doprava, výpůjčky strojů

2.2 Právní formy podnikání

Existují čtyři druhy právnických osob.

- Veřejná obchodní společnost
- Komanditní společnost
- Společnost s ručením omezeným
- Akciová společnost
- Další formy podnikání (družstva, občanské sdružení)

Stavební společnosti jsou nejčastěji společnosti s ručením omezeným nebo akciové společnosti.

Společnost s ručením omezeným

Nejčastější právní forma podnikání. Statutárním orgánem je jednatel. Základní kapitál společnosti s ručením omezením je 1 Kč. Spoluvlastníci či vlastníci ručí celým svým jměním.

Akciová společnost

Její základní kapitál se neskládá z podílů, ale z cenných papírů. Vlastníci cenných papírů mají právo podílet se na rozhodování a nakládání se společností a mají podíl na zisku. Minimální základní kapitál je 2.000.000 Kč nebo 80.000 €. Statutárním orgánem společnosti je představenstvo, které řídí společnost mezi valnými hromadami, kontrolním orgánem společnosti je dozorčí rada, která dohlíží na představenstvo, má například právo nahlížet do účetnictví. Nejvyšším orgánem společnosti jsou akcionáři (držitelé cenných papírů – akcií), přičemž jejich shromáždění se nazývá valná hromada, kde schvalují rozdělení zisku a účetní závěrku, volí členy do představenstva a dozorčí rady. Každý akcionář zde má tolik hlasů, kolik vlastní akcií.

3 Vedení účetnictví dle ČÚS

České účetní standardy (ČÚS) jsou účetní standardy používané v České republice. Těmito standardy se řídí společnosti při vedení finančního účetnictví a sestavování účetní závěrky. [18]

Právními předpisy jsou:

- Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví
- Vyhláška č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví
- Zákon č. 93/2009 Sb., o auditorech a změně některých zákonů
- Vyhláška č. 348/2017 Sb., kterou se stanoví odměny členům Prezidia Rady pro veřejný dohled na auditem [18]

ČÚS přikazují účtovat podle směrné účetní osnovy, která přesně určuje uspořádání a označení účtových tříd a syntetických účtů. Dále také určuje účtování o stavu a pohybu aktiv, pasiv, výnosů, nákladů a hospodářském výsledku.

ČÚS také předepisuje knihy, které musí účetní jednotka otevřít:

- Deník, kde jsou účetní zápisy účtovány chronologicky z hlediska času
- Hlavní knihu, kde jsou účetní zápisy seřazeny systematicky
- Knihy analytických účtů, kde jsou podrobně rozúčtovány účetní zápisy z hlavní knihy
- Knihy podrozvahových účtů, kde jsou uvedeny zápisy, které nejsou zaúčtovány v předcházejících účetních knihách [10]

3.1 Vedení účetnictví

Účetní jednotky jsou povinny vést účetnictví správné, úplné, průkazné, srozumitelné a musí být tyto záznamy trvalé.

Správnost

Pokud účetní jednotka vede účetnictví podle zákona a podle právních předpisů, pak je účetnictví správné. [10]

Úplnost

Jestliže účetní jednotka zaúčtovala v účetních knihách všechny účetní případy, které měla a pokud ke konci tohoto období sestavila řádnou účetní závěrku, pak je účetnictví úplné. [10]

Průkaznost

Pokud účetní záznamy účetnictví jsou průkazné a pokud účetní jednotka provedla inventarizaci, pak je účetnictví průkazné. [10]

Srozumitelnost

Účetnictví je srozumitelné, pokud umožňuje jednoznačně určit obsah účetních případů, obsah účetních záznamů a vazbu mezi účetním záznamem a vzniklým seskupením dílčími účetními záznamy. [10]

Trvalost

Pokud jednotka uchovává účetnictví po dobu, kterou jí předepisuje zákon, pak účetnictví splňuje podmínku trvalosti. Účetní závěrka a výroční zpráva se musí uchovávat po dobu 10-ti let, účetní doklady a záznamy po dobu 5-ti let. [10]

3.2 Účetní závěrka

Zákon o účetnictví stanovuje sestavení účetní závěrky. Účetní závěrka musí být sestavena srozumitelně a podávat věrný obraz předmětu účetnictví a poctivou informaci o finanční situaci společnosti. [10]

Věrnost

Zobrazení je věrné, pokud obsah položek účetní závěrky odpovídá skutečnému stavu společnosti a pokud je tento stav zobrazen v souladu s účetními metodami stanovenými zákonem. [10]

Poctivost

Pokud jsou při zobrazování použity metody, které vedou k dosažení věrnosti, pak je zobrazení poctivé. [10]

Uspořádání a označování položek rozvahy a výkazu zisku a ztráty, jejich obsahové vymezení a způsoby oceňování nesmí účetní jednotka v příštích obdobích měnit. Účetní jednotky jsou povinny v příloze účetní závěrky uvést, které účetní metody použily.

Účetní závěrka se sestavuje v plném nebo zkráceném rozsahu. Pokud zákon nestanoví jinak, účetní závěrku ve zkráceném rozsahu mohou sestavovat účetní jednotky, které nejsou povinny mít účetní závěrku ověřenou auditorem.

Sestavuje se k rozvahovému dni, kterým je den, kdy účetní jednotky uzavírají knihy. Řádnou účetní závěrku sestavují účetní jednotky poslední den účetního období. Jsou povinny uvádět informace ke konci rozvahového dne. [10]

3.2.1 Součástí účetní závěrky

Účetní závěrka je povinně sestavována a musí obsahovat:

- Rozvahy
- Výkaz zisku a ztráty
- Přílohu, která vysvětluje a doplňuje informace v předcházejících částech účetní závěrky [10]

Účetní závěrka u obchodních společností musí obsahovat ještě navíc přehled o peněžních tocích a přehled o změnách vlastního kapitálu. [10]

3.2.2 Základní prvky účetní závěrky

- Aktiva
- Pasiva
- Náklady
- Výnosy

3.3 Výkazy podle účetní závěrky

3.3.1 Rozvaha

V rozvaze jsou uvedeny a přesně uspořádány položky majetku a jiných aktiv, závazků a jiných pasiv. V rozvaze se musí jednotlivé položky uvádět odděleně a ve stanoveném pořadí.

V rozvaze se uvádí výše položek za bezprostředně předcházející období, tzv. „minulé účetní období“. Pokud ale účetní jednotka v minulém účetním období měla položky v nulové výši, pak se výše v minulém období neuvádějí. [10]

3.3.2 Výkaz zisku a ztráty

Ve výkazu zisku a ztráty jsou uvedeny a označeny položky nákladů, výnosů a výsledku hospodaření. Položky ve výkazu zisku a ztráty se taktéž musí uvádět odděleně a ve stanoveném pořadí.

Ve výkazu zisku a ztráty jsou také u jednotlivých položek uváděny výše za bezprostředně předcházející období, tzv. „minulé období“. Taktéž, pokud byly jednotlivé položky v minulém období nulové, pak se výše neuvádějí. [10]

3.4 Aktiva

Aktivum v účetnictví představuje vše, co účetní jednotka vlastní a v budoucnu jí to přinese ekonomický prospěch. Aktivum též nazýváme jako majetek společnosti. Je jedním ze dvou prvků, které nalezneme v rozvaze.

Struktura aktiv:

- Dlouhodobý majetek
  - Dlouhodobý hmotný majetek
  - Dlouhodobý nehmotný majetek
  - Dlouhodobý finanční majetek
- Oběžný majetek
  - Zásoby
  - Pohledávky
  - Peněžní prostředky

3.4.1 Dlouhodobý hmotný majetek

Do dlouhodobého hmotného majetku řadíme aktiva, které bude společnost držet déle jak 1 rok a pořizovací cena aktiva je minimálně 40.000 Kč. Do dlouhodobého hmotného majetku můžeme zařadit například pozemky, stavby, stroje, automobily, umělecká díla.

Pokud aktivum má pořizovací cenu menší než 40.000 Kč, pak ho společnost může dát rovnou do nákladů, protože tento majetek nemusí odepisovat. Taktéž se neodepisuje pozemek, protože pozemky neztrácí na hodnotě. Ostatní dlouhodobý hmotný majetek se musí odepisovat, protože účetní jednotka si ho nemůže dát rovnou do nákladů. Dlouhodobý majetek se totiž opotřebovává, zatímco oběžný majetek se spotřebovává.

3.4.2 Dlouhodobý nehmotný majetek

Do dlouhodobého nehmotného majetku řadíme aktiva s dobou použitelnosti stanovou na déle jak jeden rok a s pořizovací cenou minimálně 60.000 Kč. Do dlouhodobého nehmotného majetku se řadí například software, goodwill, patenty.

Pokud má aktivum pořizovací cenu nižší než 60.000 Kč, pak může účetní jednotka toto aktivum dát přímo do nákladů.

Dlouhodobý nehmotný majetek se musí taktéž odepisovat. Většinou se doba použitelnosti stanovuje na základě smlouvy, například smlouva o pronájmu softwaru nebo zaplacená licence na program na 3 roky. Pokud dobu použitelnosti majetku nelze odhadnout, pak se určí podle druhu majetku:

- Audiovizuální díla – 18 měsíců
- Software – 36 měsíců
- Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje – 36 měsíců
- Zřizovací výdaje – 60 měsíců
- Ostatní nehmotný majetek – 70 měsíců
- Goodwill – 60 až 120 měsíců [17]

3.4.3 Dlouhodobý finanční majetek

Do dlouhodobého finančního majetku řadíme aktiva, která jsou ve společnosti držena déle jak jeden rok. Minimální pořizovací cena není stanovena. Finanční majetek se neodepisuje.

3.4.4 Odepisování dlouhodobého majetku

Odpis je částka, která je rovna opotřebením majetku za určité období. Smyslem odpisů je rozložit částku, za kterou bylo aktivum pořízeno, do více období. Pro společnost je odpis náklad, který snižuje hospodářský výsledek.

Druhy odpisů:

- Daňové
- Účetní

3.4.4.1 Daňové odpisy

Daňové odpisy se řídí Zákonem o dani z příjmu, kde je přesně stanoveno, do jaké odpisové skupiny jednotlivá aktiva patří a jaká je minimální doba odepisování. Zákon o dani z příjmu také stanovuje dvě metody odepisování. Účetní jednotka si ale může z těchto metod vybrat.

Daňové odpisy jsou daňově uznatelný náklad – ovlivňují základ daně pro výpočet daně z příjmu právnických osob. Daňové odpisy se stanovují ročně.

Odpisové skupiny:

Odpisová skupina	Minimální doba odepisování	Vybrané položky dlouhodobého majetku
1	3	Kancelářské potřeby, počítače, televizní kamery, elektrické přístroje pro telefony, jízdní kola, ochranné pokrývky hlavy
2	5	Montované stavby ze dřeva a plastů, konstrukce pro lešení a bednění, spotřební elektronika, motorová vozidla
3	10	Montované stavby z betonu, motory, generátory, výtahy, zdvihací a manipulační zařízení
4	20	Budovy ze dřeva a plastů oplocení, věže, stožáry, stavby elektráren, dálková a místní potrubí, průmyslové komíny
5	30	Ostatní budovy, dálnice, silnice, nádrže, plochy letišť, mosty, tunely, nádrže a jímky, stavby podzemní
6	50	Budovy hotelů, budovy administrativní, muzea a knihovny, historické památky, budovy obchodních domů

Tabulka 3-1, Zdroj: Vlastní tvorba. Předloha: Zákon o dani z příjmu.

Metody odepisování

- Lineární (rovnoměrné) odpisy
- Degresivní (zrychlené) odpisy

Lineární odpisy

Lineární odpisy jsou po celou dobu odepisování stejné. Výpočet lineárních odpisů se provádí pomocí odpisových sazeb, které jsou dány zákonem.

Odpisové sazby:

Odpisová skupina	Roční odpisová sazba	
	V 1. roce odepisování	V dalších letech odepisování
1	20	40
2	11	22,25
3	5,5	10,5
4	2,15	5,15
5	1,4	3,4
6	1,02	2,02

Tabulka 3-2. Zdroj: Vlastní tvorba. Předloha: Zákon o dani z příjmu.

Výpočet lineárního odpisu:

$$\text{Odpis} = \text{vstupní cena} * \frac{\text{odpisová sazba v procentech}}{100}$$

Degresivní odpisy

Na rozdíl od lineárních odpisů, kde zůstává roční odpis po celou dobu odepisování stejný. Při zrychleném odepisování je v prvních letech odepisování odpis největší a postupně klesá.

Koeficienty pro odepisování:

Odpisová skupina	Koeficient pro zrychlené odepisování	
	V 1. roce odepisování	V dalších letech odepisování
1	3	4
2	5	6
3	10	11
4	20	21
5	30	31
6	50	51

Tabulka 3-3. Zdroj: Vlastní tvorba. Předloha: Zákon o dani z příjmu.

Výpočet degressivního odpisu:

$$\text{Odpis v prvním roce} = \frac{\text{vstupní cena}}{\text{koeficient pro první rok odepisování}}$$

$$\begin{aligned} \text{Odpis pro další roky} \\ = \frac{2 * \text{zůstatková cena}^*}{\text{koeficient pro další roky odepisování} - \text{počet odepsaných let}} \end{aligned}$$

* Zůstatková cena je vstupní cena ponížena o oprávký.

3.4.4.2 Účetní odpisy

Účetní odpisy nejsou stanoveny zákonem. Každá účetní jednotka si může stanovit vlastní odpis, tak aby vypovídal co nejlépe skutečnému opotřebení. Na výpočet předpokládané doby použitelnosti můžou stanovit na základě času (auto budou používat 4 roky) nebo na základě výkonů (stroj se opotřebuje podle množství vyrobených výrobků).

Účetní odpisy se stanovují měsíčně.

Výpočet účetních odpisů je prostý podíl vstupní ceny proti počtu měsíců, kdy předpokládáme použitelnost.

Výpočet:

$$\text{Měsíční odpis} = \frac{\text{vstupní cena}}{\text{počet měsíců, po které bude aktivum použitelné}}$$

3.4.5 Zásoby

Zásoby jsou oběžný majetek, tudíž doba použitelnosti je menší jak jeden rok. Můžeme je rozdělit na dvě části – nakoupené zásoby a vyrobené zásoby. V případě nakoupených zásob hovoříme o materiálu a zboží. A při vlastní výrobě pak o nedokončené výrobě, polotovarech a výrobcích. [10]

Zásoby se mohou účtovat dvěma způsoby, tzv. způsob A a způsob B.

Způsob A

U způsobu A účtujeme pořízení zásob na tzv. na sklad. Tento způsob umožňuje kontrolu shodného stavu zásob finančního účetnictví a ve skladové evidenci v průběhu účetního období.

Způsob B

U způsobu B účtujeme pořízení zásob přímo do spotřeby (nákladů). Na konci roku se provádí inventura. Při tomto způsobu je nutné důsledné vedení skladové evidence. Informace o stavu zásob v průběhu účetního období u toho způsobu nezískáme.

3.4.6 Pohledávky

Pohledávka z účetního hlediska znamená právo věřitele požadovat od dlužníka plnění závazku. Splacením dluhu pohledávka zaniká.

S pohledávkami ve stavební společnosti se nejčastěji setkáváme ve formě odběratelsko-dodavatelských vztahů, pohledávkami vůči zaměstnancům a vůči státním institucím.

Pohledávky ve formě odběratelsko-dodavatelských vztahů vznikají nejčastěji na základě odběratelské faktury. Vůči zaměstnancům můžou pohledávky vznikat při manku, které zavinil zaměstnanec.

3.4.7 Peněžní prostředky

Peněžními prostředky rozumíme peníze na bankovním účtu nebo v pokladně.

3.5 Pasiva

Pasiva jsou zdroje, kterými jsou kryta aktiva společnosti. Jde o závazky, vklady vlastníků do společnosti, zisky (ztráty) minulých let hospodářský výsledek za běžné účetní období. Jsou zobrazena ve finančním výkazu – rozvaze.

Struktura pasiv:

- Vlastní zdroje
  - Základní kapitál
  - Fondy ze zisku
  - Výsledek hospodaření minulých let
  - Výsledek hospodaření běžného období
- Cizí zdroje

- Rezervy
- Dlouhodobé závazky
- Krátkodobé závazky
- Dohadné účty pasivní a časové rozlišení

3.5.1 Základní kapitál

Při vzniku společnosti vkládá vlastník peníze do společnosti, vkládá tzv. základní kapitál. Minimální výše základního kapitálu závisí na právní formě společnosti.

3.5.2 Výsledek hospodaření

V účetnictví znamená výsledek hospodaření rozdíl mezi výnosy a náklady. Pokud jsou výnosy větší než náklady, pak má společnost zisk. Pokud jsou výnosy nižší než náklady, pak má společnost ztrátu.

Výsledek hospodaření se zjišťuje z výkazu zisku a ztrát, který se tvoří na konci účetního období (nejčastěji k 31.12.). Z výsledku hospodaření se následně vypočítává daň z příjmu právnických osob.

3.5.3 Závazky

Závazek z účetního hlediska znamená povinnost dlužníka splnit závazek, který slíbil věřiteli. Se závazky ve stavební společnosti se nejčastěji setkáváme ve formě závazků vůči dodavateli (například nákup materiálu na fakturu), vůči zaměstnancům (například výplata mezd) a vůči státním institucím (například odvod sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění, daň z přidané hodnoty).

3.6 Náklady

Náklady představují snížení ekonomického prospěchu, a to ve formě poklesu aktiv nebo nárůstu pasiv. Představují také budoucí výdaj. Náklady se řídí Zákonem o dani z příjmu. Tento zákon rozděluje náklady na daňově uznatelné a daňově neuznatelné. Přičemž daňově uznatelné náklady ovlivňují základ daně – snižují ho a daňově neuznatelné náklady základ daně neovlivňují (daňově neuznatelný náklad je například účetní odpis).

3.7 Výnosy

Výnosy představují zvýšení ekonomického prospěchu, a to ve formě zvýšení aktiv nebo poklesu pasiv. Jsou to tržby, které společnost získala vlastní činností (prodej služby, zboží, materiálu). Jsou to budoucí příjmy společnosti.

3.8 Oceňování a oceňovací přístupy

Účetní jednotka je povinna oceňovat majetek a závazky podle Zákonu o účetnictví.

Účetní jednotky oceňují majetek a závazky při:

- Okamžiku uskutečnění účetního případu
- Sestavování účetní závěrky (ke konci rozvahového dne)

Druhy vstupní cen:

- Pořizovací cena
- Reprodukční pořizovací cena
- Vlastními náklady
- Jmenovitá hodnota [10]

Pořizovací cena

Pořizovací cena je nejběžnější vstupní cena. Používá se při nákupu nebo směně. Skládá se z ceny pořízení a z nákladů souvisejících s pořízením (například doprava). [10]

Reprodukční cena

Reprodukční cena představuje cenu zjištěnou podle Zákona o oceňování majetku. Jedná se o cenu, za kterou byl majetek pořízen v době, kdy se o něm účtuje. [10]

Vlastními náklady

Ocenění vlastními náklady se používá zásob vytvořených vlastní činností. Skládá se z přímých nákladů vynaložených na výrobu nebo jinou činnost, popřípadě i přiřaditelných nepřímých nákladů, které se úzce vztahují k výrobě. Přímé náklady se dále skládají z pořizovací ceny materiálu a jiných spotřebovaných výkonů a nákladů, které vzniknou v přímé souvislosti s výrobou.

Jmenovitá hodnota

Ocenění jmenovitou hodnotou se používá u cenných papírů. Tato hodnota bývá uvedena právě na cenném papíru. [10]

4 Vedení účetnictví dle IFRS

Mezinárodní standardy účetního výkaznictví (IFRS) jsou souborem standardů, které upravují sestavování a prezentaci finančních výkazů účetní závěrky. Tvůrce pravidel a odpovědnou organizací za obsahovou stránku standardů je Rada pro mezinárodní účetní standardy (ISAB). Na rozdíl od českých účetních předpisů IFRS nemají definovanou účetní osnovu a nemají ani definované konkrétní postupy účtování. [13]

4.1 Koncepční rámec

Koncepční rámec představuje ideové východisko IFRS. Obsahuje základní prvky účetních výkazů, pomocí kterých se sestavuje účetní závěrka.

Koncepční rámec není standardem, a proto nedefinuje konkrétní účetní postupy, požadavky na ocenění, prezentaci nebo zveřejnění. Pokud existuje mezi koncepčním rámcem a určitým standardem rozdílný přístup, pak mají požadavky standardu přednost před požadavky koncepčního rámce. Ale obecně platí, že žádné účetní pravidlo by nemělo být v přímém rozporu s koncepčním rámcem. [1]

4.2 Účetní závěrka

Účetní závěrka je vytvářena především pro externí oblast trhu. Zejména pak pro investory, orgány státní správy, věřitele, dodavatele, odběratele a zaměstnance.

Účetním obdobím je jeden rok, a to buď kalendářní, nebo hospodářský. Účetní výkazy se sestavují nejméně jednou ročně.

Účetní závěrka by měla pravdivě prezentovat o finanční pozici, výkonnosti a peněžních tocích účetní jednotky. Obsahuje přesné zobrazení účinků transakcí a dalších skutečností a podmínek v souladu s definicemi a kritérii rozpoznání aktiv, závazků, výnosů a nákladů uvedených v koncepčním rámci, které jsou dále konkretizovány v jednotlivých standardech.

Při sestavování účetní závěrky musí být splněny dva základní předpoklady, a to akruální báze a předpoklad trvání účetní jednotky. [1]

Akruální báze

Akruální báze ukazuje transakce v okamžiku, kdy jsou prováděny, ne až když jsou realizovány s nimi související peněžní toky. Je zde tedy potřeba časové rozlišení výdajů a příjmů, tvorby dohadných položek a rezerv. Tudíž výsledek hospodaření sestavený na principu akruální báze vychází z rozdílu výnosů a nákladů, tudíž lépe ukazuje výkonnost podniku v daném účetním období. Proto je výsledek hospodaření na principu akruální báze uznáván jako východisko podvojného účetnictví. [1]

Předpoklad trvání účetní jednotky

Získá se jako rozdíl příjmů a výdajů nebo tzv. cash flow.

Vychází z předpokladu, že podnik bude v budoucnosti pokračovat ve svém podnikání a nebude nucen činnost ukončit nebo likvidovat a snižovat rozsah své činnosti. Vedení musí objektivně posoudit, zda je tento předpoklad skutečně možný. Tento předpoklad musí být naplněn minimálně pro 12 následujících měsíců. Pokud má vedení pochybnosti o budoucím fungování společnosti, je povinen tuto skutečnost nahlásit a také musí informovat o tom, jaké jsou důvody k předpokládanému ukončení činnosti. [1]

4.2.1 Kvalitativní charakteristiky účetní závěrky

Koncepční rámec udává čtyři kvalitativní charakteristiky účetní závěrky:

- Srozumitelnost
- Relevantnost
- Spolehlivost
- Srovnatelnost [5]

Srozumitelnost

Koncepční rámec požaduje, aby byly informace popisovány a prezentovány přehledně a tím došlo ke srozumitelnosti. Předpokládá se ale také, že uživatelé mají základní znalosti podnikatelských a ekonomických aktivit i účetnictví. [5]

Relevantnost

Aby byly informace pro uživatele užitečné, musí být relevantní. Neboli měly by ovlivnit jejich rozhodování. Informace se považují za relevantní, pokud ovlivňují ekonomická rozhodnutí tím, že umožní uživateli hodnotit minulé, současné i budoucí události. [5]

Relevance je ovlivněna jejich podstatou a významností. Informace je významná, pokud by její vynechání nebo špatné uvedení vedlo ke změně ekonomického rozhodnutí uživatelů. Relevance informace úzce souvisí se spolehlivostí informace. [5]

Spolehlivost

Informace jsou spolehlivé, pokud neobsahují velkou chybu nebo zkreslení a představují přesně to, co mají vykazovat. Podstatnými atributy spolehlivosti je důvěryhodnost, přesnost obsahu, nestrannost, opatrnost a úplnost. Podniky musí při sestavování brát ohled i na ekonomický obsah nikoli pouze na právní formu. [5]

Srovnatelnost

Srovnatelnost hraje v účetnictví velkou roli. Je důležité srovnávat podobné informace ve svém podniku, pak hovoříme o časové srovnatelnosti, nebo s podobnými informacemi poskytovanými jinými podniky neboli mezipodniková srovnatelnost. V účetní závěrce jsou proto informace poskytovány za dvě účetní období – běžné a srovnatelné. [5]

4.2.2 Cíl účetní závěrky

Cílem je informovat o finanční pozici, výkonnosti a změnách ve finanční pozici podniku. Podle samotné účetní závěrky nepoznáme skutečné hospodaření podniku, proto potřebujeme znát tyto dva pojmy – likvidita a solventnost.

Likvidita je schopnost podniku přeměnit svá aktiva na peněžní prostředky. Solventnost je schopnost podniku dostát svým závazkům.

Informace podniku o jejich finanční pozici jsou pro ně potřebné zejména pro naplánování budoucích výdajů. Jestli bude podnik potřebovat financování cizími zdroji (například úvěrem) nebo zda podnik zvládne financování z vlastních zdrojů.

Z finanční pozice lze také vyčíst předpokládaný vývoj zisku a peněžních toků. Informace o změnách ve finanční pozici, pro kterou slouží jako podklad výkaz peněžních toků, umožní získat informace, zda bude podnik schopen vytvářet peněžní prostředky a jak s nimi bude nakládat. [5]

4.2.3 Součásti účetní závěrky

Účetní závěrka musí obsahovat:

- Rozvaha nebo výkaz o změnách ve finanční pozici
- Výkaz o úplném výsledku hospodaření, případně výsledovka
- Výkaz o změnách vlastního kapitálu
- Výkaz o peněžních tocích
- Komentář (příloha) k účetním výkazům [1]

4.2.4 Základní prvky účetní závěrky

Prvky vztahující se k vyjádření pozice:

- Aktiva
- Závazky
- Vlastní kapitál

Prvky vztahující se k výkonnosti (zisku):

- Náklady
- Výnosy

4.3 Výkazy podle účetní závěrky

4.3.1 Výkaz finanční situace (rozvaha)

Výkaz finanční situace nám zobrazuje stav majetku (aktiv) a zdrojů jejich financování (pasiv), které podnik využívá ke své činnosti. Uspořádání rozvahy vychází ze tří základních prvků finanční situace, která je podle IFRS vyjadřována rovnicí: „aktiva = vlastní kapitál + závazky“. [5]

Aktiva a závazky se dále dělí na dva velké celky – krátkodobé a dlouhodobé. Každá položka rozvahy musí být přiřazena buď ke krátkodobému, nebo dlouhodobému horizontu.

Aktivum je zařazeno do krátkodobého, pokud:

- Se očekává, že je drženo na prodej nebo spotřebu v normálním běhu provozního cyklu (například zásoby)
- Je drženo především pro obchodování
- Se očekává, že bude realizováno do 12 měsíců od rozvahového dne
- Se jedná o peněžní prostředky v jakékoli formě, pokud není v plánu držení déle jak na 12 měsíců od rozvahového dne [5]

Všechna ostatní aktiva, která nesplňují výše uvedené podmínky, jsou hodnocena jako dlouhodobá.

Závazek je zařazen do krátkodobého, pokud:

- Se očekává, že bude vypořádán v normálním průběhu provozního cyklu (například závazky z odběratelsko-dodavatelských vztahů, závazky vůči zaměstnancům)
- Je držen především na obchodování
- Je splatný do 12 měsíců od rozvahového dne
- Podnik nemá právo odložit tento závazek na delší dobu jak 12 měsíců [5]

Všechny ostatní závazky, které nesplňují výše uvedené podmínky, jsou hodnoceny jako dlouhodobé.

4.3.2 Výkaz o úplném výsledku hospodaření

Slouží k přesnějšímu vyobrazení finanční výkonnosti podniku. Je to výkaz, ve kterém se objevují veškeré výnosy a náklady za sledované období, které vznikají z transakcí mající vliv na vlastní kapitál podniku. Nepatří sem transakce realizované mezi podnikem a vlastníky. [5]

Výkaz o úplném výsledku hospodaření je obsahově rozdělován na dvě části, jejichž cílem je prezentovat:

- Výsledek hospodaření
- Ostatní úplný výsledek [5]

Pro výkaz o úplném výsledku hospodaření definuje IAS 1 tzv. minimálně požadované položky, které musí být v tomto výkazu prezentovány samostatně, pomocí vlastních řádků.

V části výsledku hospodaření:

- Výnosy ve vymezení „revenue“
- Finanční náklady
- Podíl na výsledku hospodaření přidružených a společných podniků
- Daňový náklad
- Výsledek z ukončovacích činností
- Výsledek hospodaření v podobě zisku nebo ztráty [5]

V části ostatního úplného výsledku:

- Každá položka ostatního úplného výsledku
- Ostatní úplný výsledek

4.3.3 Výkaz o změnách vlastního kapitálu

Jde o výkaz, který detailně prezentuje veškeré transakce mezi vlastníky, ať už vedou ke zvýšení vlastního kapitálu nebo ke snížení vlastního kapitálu. Pro úplnost musí výkaz o změnách vlastního kapitálu přebírat hodnotu výsledku hospodaření a ostatního úplného výsledku.

Forma a struktura položek ve výkazu není pevně daná a každý podnik si tento výkaz může přizpůsobit. Nejčastější forma toho výkazu jsou tabulky, u nich sloupce tvoří jednotlivé složky vlastního kapitálu a řádky události a transakce mající vliv na jejich změnu v časovém sledu od počátku srovnatelného období až k rozvahovému dni. [3]

4.3.4 Výkaz o peněžních tocích

Přehled o peněžních tocích má tři hlavní části: provozní činnosti, investiční činnosti a financování

- Do peněžního toku z provozní činnosti jsou zahrnuty příjmy plynoucí z prodeje zboží, výrobků a služeb a s tím související výdaje (například platby dodavatelům)
- Peněžní tok z investiční činnosti je dán rozdílem mezi příjmy a výdaji spojenými s prodejem a pořízením dlouhodobého majetku.
- Do peněžních toků z financování patří všechny peněžní toky související s financováním podniku (například čerpání bankovního úvěru, splácení dluhopisů, splátky úvěrů) [5]

4.4 Aktiva

Jejich existence je výsledkem minulých skutečností. Podnik očekává, že mu aktiva přinesou budoucí ekonomický prospěch. Aby se jednalo o aktivum, pak musí budoucí ekonomický prospěch plynout do podniku s dostatečnou jistotou a musí být spolehlivě ocenitelný.

Budoucí ekonomický prospěch je jeho schopnost přímo či nepřímo přispět k toku peněz do podniku. Náklad na pořízení toho aktiva není uznán a ani vykázán v rozvaze jako aktivum, pokud zde není pravděpodobnost, že podniku přinese ekonomický prospěch po ukončení běžného účetního období. Důležitou podmínkou pravděpodobnosti budoucího ekonomického prospěchu z aktiva je jistota, že si podnik bude moci prospěch z aktiva přisvojit. Aktiva můžou být hmotná a nehmotná nebo finanční investice dlouhodobého charakteru. [5]

Hlavní standardy upravující dlouhodobé aktiva dle IFRS:

- IAS 16 – Pozemky, budovy a zařízení
- IAS 38 – Nehmotná aktiva
- IAS 36 – Snížení hodnoty aktiv [9]

Standardů upravujících dlouhodobá aktiva dle IFRS mnohem víc. Některé mají přímý dopad, některé nepřímý jako například IAS 40 – Investice do nemovitostí. Avšak nemají v této bakalářské práci využití, proto nebudou předmětem rozboru v teoretické části.

Hlavní standardy upravující krátkodobá aktiva dle IFRS:

- IAS 2 – Zásoby [9]

4.4.1 IAS 16 – Pozemky, budovy a zařízení

Pozemky, budovy a zařízení jsou hmotná aktiva, která účetní jednotka využívá k výrobě nebo zásobování či službám nebo k administrativním účelům. Aktiva musí být drženy déle jak jeden rok a musí podniku přinášet ekonomický užitek a pořizovací náklady musejí být spolehlivě měřitelné. [14]

Předmětem toho standardu nejsou:

- Pozemky, budovy a zařízení držené podnikem za účelem dalšího prodeje
- Biologická aktiva pořizována za účelem zemědělské činnosti
- Uznání a ocenění aktiv související s geologickou činností a hodnocením
- Práva k nerostům a zásoby nerostné surovin jako ropy, zemního plynu a podobných neobnovitelných přírodních zdrojů [14]

Náhradní díly, o kterých podnik dopředu ví, že budou drženy déle jak jedno účetní období, budou zařazeny dle IAS 16. Náhradní díly, které nebudou využívány déle jak jedno účetní období, budou zařazeny dle IAS 2 – Zásoby a při použití se zaúčtují do nákladů běžného období.

Dle IAS 16 lze dlouhodobé aktivum des agregovat na více součástí, přičemž každá součást může mít stanovenou jinou dobu použitelnosti. Tyto součásti se odepisují zvlášť a mohou být odepisovány různými metodami.

Pozemky mají neurčitou dobu použitelnosti, a tak nepodléhají odepisování. Odepisování pozemků se provádí pouze v případě, že je pozemek využívám k těžbě a má tak pro podnik omezenou životnost.

V účetní závěrce pro každou třídu pozemků, budov a zařízení musí být zveřejněny použité způsoby oceňování, použité metody oceňování, doba použitelnosti a odpisové sazby a vysvětlení rozdílů mezi účetní hodnotou na začátku a na konci účetního období. [16]

4.4.2 IAS 38 - Nehmotná aktiva

Nehmotnými aktivy se zabývá standard IAS 38. Dle toho standardu jsou nehmotné aktiva identifikovatelná nepeněžní aktiva bez fyzické podstaty, které jsou drženy déle jak jeden rok. Můžou to být například počítačové programy, softwary, autorská práva nebo patenty.

Kromě kritérií vymezených v Koncepčním rámci musí nehmotné aktivum splňovat i identifikovatelnost a kontrolu. [15]

Identifikovatelnost

Nehmotné aktivum musí být jednoznačně odlišeno od goodwillu, musí být oddělitelné, to znamená, že je možné ho prodat, směnit nebo pronajmout samostatně a musí pocházet ze smluvních nebo jiných zákonných práv. [15]

Kontrola

Podnik musí aktivum ovládat a musí být schopen získat ekonomické užitky z toho aktiva. Zároveň musí být podnik schopen zamezení přístupu třetím stranám k těmto užitkům.

Z pohledu IFRS je velmi důležitá doba použitelnosti nehmotného aktiva. Účetní jednotka musí rozhodnout, zda je doba použitelnosti konečná nebo neurčitá. Pokud je doba použitelnosti konečná, musí účetní jednotka stanovit její délku nebo počet výstupů z používání aktiva do konce doby jeho použitelnosti. Aktivum s neurčitou dobou použitelnosti je aktivum, u kterého nelze na základě analýzy všech relevantních faktorů určit konec období, po které lze očekávat, že bude aktivum účetní jednotce přinášet budoucí ekonomické užitky.

Stanovení doby použitelnosti je důležité pro stanovení odpisů aktiva. Nehmotná aktiva s neurčitou dobou použitelnosti se neodepisují, pouze se každoročně testují na snížení hodnoty podle standardu IAS 36. Každý rok také musí podnik stanovit, zda nebyly změněny okolnosti na základě, kterých byla doba použitelnosti stanovena jako neurčitá. Aktiva s konečnou dobou použitelnosti se vždy odepisují.

Při vykazování musí podnik zveřejnit rozčlenění nehmotných aktiv na nehmotná aktiva vytvořená vlastní činností a ostatní nehmotná aktiva, délku použitelnosti (konečná, neurčitá) a v případě konečných dob jejich délku nebo použité odpisové sazby, odpisové metody použité pro nehmotná aktiva s konečnou dobou použitelnosti, hrubou účetní hodnotu a jakékoliv akumulované odpisy na počátku a na konci účetního období. Dále musí zveřejnit informace o snížení hodnoty nehmotných aktiv, informace o účetní hodnotě nehmotných aktiv s neurčitou dobou použitelnosti a důvody, proč byla stanovena neurčitá doba použitelnosti. [15] [5]

4.4.3 Odepisování dlouhodobého majetku

Odpisy majetku jsou počítány z odpisované částky, což je pořizovací cena aktiva ponížená o zbytkovou hodnotu. Zbytková hodnota je částka, za kterou podnik předpokládá, že aktivum na konci doby použitelnosti prodá. U většiny aktiv je zbytková hodnota nulová nebo zanedbatelná. [5]

Odpisování aktiva začíná okamžikem, kdy je aktivum připraveno pro použití a končí okamžikem vyřazení nebo prodejem.

Účetní jednotka musí stanovit dobu použitelnosti. Protože IFRS nepředepisuje konkrétní dobu použitelnosti jako je tomu u České legislativy, může si firma tuto dobu určit sama. Doporučuje se ale, aby tento odhad prováděl odborník.

Pro určování doby použitelnosti podnik uváží následující faktory:

- Očekávané použití podle kapacity
- Očekávané fyzické opotřebení

- Technická zastaralost
- Právní nebo podobná omezení [5]

Existují tři hlavní metody pro stanovení odpisů:

- Časově rovnoměrné odpisy – konstantní odpis po celou dobu odepisování
- Časově zrychlené odpisy – snižující se roční odpis během doby odepisování
- Výkonové odpisy – stanoví odpis na jednotku výkonu (kg, km, m²) [5]

4.5 IAS 2 – Zásoby

Zásoby představují krátkodobý majetek společnosti. Jedná se o majetek, který nebude společností držen déle jak jeden rok.

Dle IAS 12 hovoříme o zásobách, pokud se jedná o aktiva:

- Držená za účelem prodeje (nakoupené zboží určené k dalšímu prodeji)
- V procesu výroby, která budou držena za účelem prodeje
- Ve formě materiálu, zboží a podobných, které se spotřebují ve výrobním procesu [9]

4.6 Závazky

Závazek je povinnost, která vznikla na základě minulých skutečností a od jejíhož vypořádání se očekává, že přinese odtok ekonomického prospěchu z podniku.

Závazek je v rozvaze uznán a vykázán jen pokud je vysoce pravděpodobné, že jeho vypořádání vyvolá odliv nositelů ekonomického prospěchu a pokud lze částku, za níž se toto vypořádání uskuteční, spolehlivě ocenit.

Závazek běžně vzniká až po tom, co je aktivum dodáno, nebo když podnik uzavře neodvolatelnou smlouvu o jeho pořízení. Za neodvolatelnou se pokládá smlouva, pokud by ekonomické následky nedodržení závazku v podstatě neponechávaly racionální možnost vyhnout se jeho splnění. [5]

4.7 Vlastní kapitál

Je definován jako zbytkový podíl na aktivech podniku po odečtení všech jeho závazků. Výše kapitálu je závislá na ocenění aktiv a závazků v rozvaze. Kapitál je v rozvaze dále členěn a toto členění může představovat způsob vzniku.

Důležitou součástí vlastního kapitálu je výsledek hospodaření za běžné účetní období, který se vypočítá jako rozdíl výnosů a nákladů. [5]

4.8 Náklady

Jsou definovány jako snížení ekonomického prospěchu, ke kterému došlo formou zvýšení závazků nebo úbytkem či snížením užitečnosti aktiv a které vedlo ke snížení vlastního kapitálu jiným způsobem nerozdělením prostředků vlastníkům.

Rozlišují se náklady vznikající z běžných činností a losses (opakem jsou gains).

Expenses i losses jsou náklady ovlivňující v běžném účetním období hospodářský výsledek, tedy náklady „procházející“ výsledovkou. Nejsou to náklady na pořízení aktiv – ty jsou v angličtině označovány jako cost. [5]

4.9 Výnosy

V Koncepčním rámci je rozlišen obsah termínů income, revenues, gains. Odborná česká účetní terminologie pro tyto termíny doposud nenašla vhodné ekvivalenty. Všechny se dají přeložit jako výnosy, ale každý tento termín má jiný obsah.

Income se skládá z revenue a gains. [5]

Revenues

Termínem revenues jsou označovány výnosy z běžných činností – tržby z prodeje výrobků, zboží a služeb, výnosy z úroků, dividend, přijatého nájemného, přijatých licenčních poplatků. [5]

Gains

Termín gains je překládán jako přínosy. Tyto výnosy se vykazují snížené o související náklady, které jsou označovány termínem losses. Gains jsou například kladné výsledky z prodeje dlouhodobých aktiv včetně investic, krátkodobých aktiv (netýká se to prodeje zboží či výrobků), kurzové rozdíly.

Ne všechny gains dosažené podnikem ovlivní hospodářský výsledek. [5]

4.10 Oceňování a oceňovací přístupy

Koncepční rámec definuje čtyři oceňovací základny, kterými se účetní jednotka musí řídit. Velmi důležitá je také základna reálnou hodnotou (fair value), která není uvedena v koncepčním rámci, protože v době, kdy vznikl koncepční rámec, nebyla ještě používána. [1]

- Historická pořizovací cena
- Běžná reprodukční cena
- Realizovatelná hodnota
- Současná hodnota
- Reálná hodnota (fair value) [1]

Historická pořizovací cena

U aktiv je to částka, která byla vynaložena na pořízení aktiva v době pořízení. U závazků se jedná o částku získaná výměnou za vznik závazku. [1]

Běžná pořizovací cena

U aktiv je to částka, která by musela být vynaložena, kdyby se stejné nebo podobné aktivum pořizovalo v současné době. U závazků se jedná o finanční částku, která by byla vyžadována na vyrovnání závazku. [1]

Realizovatelná hodnota

U aktiv je to částka, kterou by firma obdržela v současné době prodejem aktiva za běžných podmínek. U závazků by to byla částka, která by byla vyžadována na splacení závazku za běžných podmínek. [1]

Současná hodnota

U aktiv se jedná o diskontovanou hodnotu budoucích čistých peněžních příjmů vyvolaných budoucím používáním aktiva nebo jeho prodejem. U závazků je to diskontovaná hodnota (tzn. budoucí výnosy převedené na hodnotu, kterou by měly dnes) budoucích čistých výdajů vyvolaných splácením závazků. [1]

Reálná hodnota

Reálná hodnota je cena, kterou by firma obdržela k datu ocenění při prodeji aktiva nebo by zaplatila při převodu závazku. [1]

5 Případová studie

První část případové studie bakalářské práce se bude zabývat jednotlivými účetními případy typickými pro stavební činnost. Budou zaúčtovány jak podle ČÚS, tak podle IFRS.

V druhé části případové studie bakalářské práce bude u jednotlivých účetních případů znázorněno, kde se daný účetní případ objeví v předepsaných výkazech, výkazy dle ČÚS budou uvedeny v příloze č. 3, příloze č.4 bakalářské práce a výkazy dle IFRS budou uvedeny v příloze č. 5, příloze č. 6, příloze č. 7 a příloze č. 8 bakalářské práce.

Na konci případové studie bude proveden závěr a vyhodnocení.

ČÚS má přesně stanovenou účetní osnovu s jednotlivými účty, kterou se musí účetní jednotka řídit. IFRS má také svou vlastní účetní osnovu, ale není závazná a každá účetní jednotka může mít jinou. Do roku 2004 měly IFRS svou účetní osnovu, od roku 2004 tato osnova není povinná a každá účetní jednotka může mít svou, ale nezakazuje používat původní. Protože bývalá osnova IFRS má pojmenované účty tak jako se s nimi setkáváme v literatuře, bude zde pracováno s účetní osnovou IFRS.

Účetní osnova IFRS je uvedena v příloze č. 2 bakalářské práce a osnova ČÚS je uvedena v příloze č. 1 bakalářské práce.

Jelikož ČÚS dovoluje mít účetní a daňové odpisy stejné, v praktické části bakalářské práce budou účetní odpisy stejné jako daňové odpisy. IFRS stanovuje výpočet pro účetní odpisy, daňové odpisy se pak řídí legislativou dané země, což je v tomto případě Česká republika, která se řídí ČÚS. Daňové odpisy pro IFRS a ČÚS budou stejné, proto budou uváděny a počítány jen u ČÚS.

5.1 Účetní případy

5.1.1 Vklad vlastního kapitálu – finanční prostředky

Podle ČÚS účtujeme vklad vlastního kapitálu ve formě finančních prostředků na účet 221 – Bankovní účet proti 411 – Vlastní kapitál.

Popis operace	částka	MD	D
Vklad vlastního kapitálu	1 500 000 Kč	221	411

Tabulka 5-1. Zdroj: Vlastní tvorba.

Dle IFRS zaúčtujeme vklad vlastního kapitálu na účet 1.9.1/2 – Peníze na bankovním účtu proti 2.0.0 – Vlastní kapitál.

Popis operace	částka	MD	D
Vklad vlastního kapitálu	1 500 000 Kč	1.9.1/2	2.0.0

Tabulka 5-2. Zdroj: Vlastní tvorba.

5.1.2 Bankovní úvěr

Bankovní úvěr na částku 500 000 Kč s úrokem 4 %, dobou splácení 5 let a s konstantní splátkou.

Rok	Splátka	Úrok	Úmor	Úvěr
1	112 313,56 Kč	20 000,00 Kč	92 313,56 Kč	407 686,44 Kč
2	112 313,56 Kč	16 307,46 Kč	96 006,10 Kč	311 680,34 Kč
3	112 313,56 Kč	12 467,21 Kč	99 846,35 Kč	211 833,99 Kč
4	112 313,56 Kč	8 473,36 Kč	103 840,20 Kč	107 993,79 Kč
5	112 313,56 Kč	4 319,75 Kč	107 993,81 Kč	- Kč

Tabulka 5-3. Zdroj: Vlastní tvorba.

Dle ČÚS zaúčtujeme poskytnutí úvěru nejdříve podle výpisu z úvěrového účtu na účty 261 – Peníze na cestě proti účtu 461 – Bankovní úvěry. Poté zaúčtujeme úvěr podle výpisu z běžného účtu na účty 221 – Bankovní účet proti 261 – Peníze na cestě. Účty 221 a 461 nemůžeme proti sobě zaúčtovat kvůli časové nesrovnalosti. Proto používáme účet 261 – Peníze na cestě, který nám tuto časovou nesrovnalost vyrovná. Splátku úvěru, který zahrnuje jistinu, zaúčtujeme na 461 – Bankovní úvěry proti 221 – Bankovní účet. Splátku úroku zaúčtujeme na účet 562 – Úroky proti účtu 221 – Bankovní účet.

Popis operace	Částka	MD	D
Poskytnutí úvěru UÚ	500 000 Kč	261	461
Poskytnutí úvěru BÚ	500 000 Kč	221	261
Splátka jistiny	92 314 Kč	461	221
Splátka úroku	20 000 Kč	562	221

Tabulka 5-4. Zdroj: Vlastní tvorba.

Podle IFRS zaúčtujeme na základě výpisu z bankovního účtu poskytnutí úvěru na účet 1.9.1/2 – Peníze na bankovním účtu proti 3.1.1. – Půjčky. Splátku úvěru zaúčtujeme na účet 3.1.1 – Půjčky proti účtu 1.9.1/2 – Peníze na bankovním účtu. Splátka úroku zaúčtujeme na účet 6.2.1 – Nákladové úroky proti 1.9.1/2 – Peníze na bankovním účtu.

Popis operace	částka	MD	D
Poskytnutí úvěru	500 000 Kč	1.9.1/2	3.1.1
Splátka úvěru	92 314 Kč	3.1.1	1.9.1/2
Splátka úroku	20 000 Kč	6.2.1	1.9.1/2

Tabulka 5-5. Zdroj: Vlastní tvorba.

5.1.3 Převod peněz z bankovního účtu na pokladnu

Dle ČÚS zaúčtujeme převod peněz z bankovního účtu na pokladnu přes účet 261 – Peníze na účet, který slouží k rozlišení časové nesrovnalosti. Nejdříve zaúčtujeme výběr finančních prostředků podle výpisu z bankovního účtu na účtu 261 – Peníze na cestě proti

221 – Bankovní účet. V následujícím kroku zaúčtujeme dle příjmového pokladního dokladu vklad finančních prostředků do pokladny na účet 211 – Pokladna proti účtu 261 – Peníze na cestě.

Popis operace	částka	MD	D
Z bankovního účtu	250 000 Kč	261	221
Na pokladnu	250 000 Kč	211	261

Tabulka 5-6. Zdroj: Vlastní tvorba.

Dle **IFRS** zaúčtujeme převod finančních prostředků pouze na účet 1.9.1/1 – Peníze na pokladně proti účtu 1.9.1/2 – Peníze na bankovním účtu.

Popis operace	částka	MD	D
Z bankovního účtu na pokladnu	250 000 Kč	1.9.1/1	1.9.1/2

Tabulka 5-7. Zdroj: Vlastní tvorba.

5.1.4 Pořízení dlouhodobého hmotného majetku – pozemku nákupem na dodavatelskou fakturu.

Dle **ČÚS** zařadíme pozemek vždy do dlouhodobého hmotného majetku bez ohledu na jeho pořizovací cenu. Proto bude nákup pozemku účtován na účet 042 – Pořízení dlouhodobého hmotného majetku. Nákup pozemku bude účtován oproti účtu 321 – Dodavatelé, kam účtujeme závazky z obchodního styku. Dále musí zaúčtovat DPH (21 % ze základu daně), které se účtuje na účet 343 – Daň z přidané hodnoty a také ho zaúčtujeme proti účtu 321. Z účtu 042 bude pozemek zařazen do dlouhodobého majetku společnosti na účet 031 – Pozemky. Pozemky nepodléhají odpisům, tudíž odpis nebude počítán. Podle výpisu z bankovního účtu poté zaúčtujeme proplacení faktury, a to na účtech 321 – Dodavatelé a 221 – Bankovní účet, kde má společnost finanční prostředky.

Popis operace	částka	MD	D
Nákup pozemku	300 000 Kč	042	321
Daň z přidané hodnoty	63 000 Kč	343	321
Zařazení do majetku	300 000 Kč	031	042
Proplacení faktury	363 000 Kč	321	221

Tabulka 5-8. Zdroj: vlastní tvorba.

Podle **IFRS**, které předepisuje, že pořízený majetek – pozemek, který bude držen déle jak jedno účetní období a bude mít pro podnik ekonomický prospěch, musí být zařazen do aktiv - Pozemky, budovy a zřízení (IAS 16). Na rozdíl od **ČÚS** účtujeme pozemek přímo na účet 1.2.1 – Pozemky a budovy. Nákup pozemku zaúčtujeme proti účtu 3.3.1 – Závazky z obchodních vztahů. Dále musíme rozúčtovat daň z přidané hodnoty (21 % ze základu daně) na účet 3.3.90 – Daně z přidané hodnoty (splatné dodavateli) oproti účtu 3.3.1. Stejně jako u **ČÚS** se pozemky neodepisují. Na konec podle

výpisu z bankovního účtu zaúčtujeme uhrazení faktury na účtech 1.9.1/2 – Peníze na bankovním účtu oproti 3.3.1 – Závazky z obchodních vztahů.

Popis operace	částka	MD	D
Nákup pozemku	300 000 Kč	1.1.1	3.3.1
Daň z přidané hodnoty	63 000 Kč	3.3.90	3.3.1
Proplacení faktury	363 000 Kč	3.3.1	1.9.1/2

Tabulka 5-9. Zdroj: vlastní tvorba.

5.1.5 Pořízení dlouhodobého hmotného majetku – nemovitosti nákupem na dodavatelskou fakturu.

Stejně jako u pozemků bude nemovitost dle ČÚS zařazena do dlouhodobého hmotného majetku bez ohledu na pořizovací cenu. Proto budeme nejdříve nemovitost účtovat na účet 042 – Pořízení dlouhodobého hmotného majetku. Pořízení nemovitosti zaúčtujeme proti účtu 321 – Dodavatelé, na které účtujeme závazky z obchodního styku. Dále musíme rozúčtovat DPH, a to na účet 343 – Daň z přidané hodnoty proti 321. Stavby se odepisují, proto musíme vypočítat odpis. Z účtu 042 bude následně nemovitost zařazena do majetku společnosti na účet 021 – Stavby. Na závěr podle výpisu z bankovního účtu zaúčtujeme proplacení faktury na účet 221 – Bankovní účet proti 321 – Dodavatelé.

Popis operace	částka	MD	D
Nákup nemovitosti	850 000 Kč	042	321
Daň z přidané hodnoty	178 500 Kč	343	321
Zařazení do majetku	850 000 Kč	021	042
Proplacení faktury	1 028 500 Kč	321	221

Tabulka 5-10. Zdroj: vlastní tvorba.

Stavby jsou zařazeny do odpisové skupiny číslo 6 s dobou odepisování 50 let. Ve výpočtu je počítáno s rovnoměrným (lineárním) odpisem. V prvním roce je odpisová sazba 1,02 %, v dalších letech 2,02 %.

Pořizovací cena 850 000 Kč			
Rok	Sazba v %	Odpis	Zůstatková cena
1.	1,02	8 670 Kč	841 330 Kč
2.	2,02	17 170 Kč	824 160 Kč
3.	2,02	17 170 Kč	806 990 Kč
4.	2,02	17 170 Kč	789 820 Kč
5.	2,02	17 170 Kč	772 650 Kč

Tabulka 5-11. Zdroj: vlastní tvorba. Odpisy na prvních 5 let.

$$O_1 = \frac{\text{vstupní cena} * \text{sazba v prvním roce}}{100} = \frac{850\,000 \text{ Kč} * 1,02}{100} = 8\,670 \text{ Kč}$$

$$O_2 = \frac{\text{vstupní cena} * \text{sazba v dalších letech}}{100} = \frac{850\,000 \text{ Kč} * 2,02}{100} = 17\,170 \text{ Kč}$$

Daňový a účetní odpis budovy dle ČÚS bude zaúčtován na účet 551 – Odpisy dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku proti 081 – Oprávky ke stavbám, které nám dále poníží hodnotu budovy na účtu 021 – Stavby.

Popis operace	částka	MD	D
Daňový odpis	8 670,00 Kč	551	081

Tabulka 5-12. Zdroj: vlastní tvorba

Stejně jako u pozemků, bude podle IFRS, které předepisuje, že pořízený majetek – stavba, který bude držen déle jak jedno účetní období a bude mít pro podnik ekonomický prospěch, musí být zařazen do aktiv - Pozemky, budovy a zřízení (IAS 16). Stavbu stejně jako pozemek účtujeme přímo na účet 1.1.1 – Pozemky a budovy. Nákup bude zaúčtován proti účtu 3.3.1 – Závazky z obchodních vztahů. Dále musíme zaúčtovat DPH, které účtujeme na účet 343 – Daň z přidané hodnoty, které bude také zaúčtováno proti účtu 3.3.1. Stavba se stejně jako podle ČÚS odepisuje. Podle výpisu z bankovního účtu zaúčtujeme proplacení faktury na účet 1.9.1/2 – Peníze na bankovním účtu proti 3.3.1 – Závazky u obchodního vztahu.

Popis operace	částka	MD	D
Nákup nemovitosti	850 000 Kč	1.1.1	3.3.1
Daň z přidané hodnoty	178 500 Kč	3.3.90	3.3.1
Proplacení faktury	1 028 500 Kč	3.3.1	1.9.1/2

Tabulka 5-13. Zdroj: vlastní tvorba.

Účetní odpisy byly stanoveny lineárním odpisem, přičemž odhadovaná doba použitelnosti je pro zjednodušení stanovena na 50 let jako dle ČÚS. Daňové odpisy jsou shodné s odpisy podle ČÚS.

Pořizovací cena 850 000 Kč		
Rok	Odpis	Zůstatková cena
1.	17 000 Kč	833 000 Kč
2.	17 000 Kč	816 000 Kč
3.	17 000 Kč	799 000 Kč
4.	17 000 Kč	782 000 Kč
5.	17 000 Kč	765 000 Kč

Tabulka 5-14. Zdroj: vlastní tvorba. Odpisy na prvních 5 let.

$$O = \frac{\text{odpisovaná hodnota}}{\text{počet let odepisování}} = \frac{850\,000 \text{ Kč}}{50} = 17\,000 \text{ Kč}$$

Odpisy budou zaúčtovány na účet 5.1.4 – Odpisy a amortizace. Účet bude analyticky rozdělen na 5.1.4/1, na kterém budou zaúčtovány odpisy daňové, a tudíž bude účet daňově uznatelný a na 5.1.4/2, kde bude zaúčtován rozdíl mezi odpisy daňovými a účetními, přičemž tento účet bude daňově neuznatelný. Oprávky – 1.1.99, které nám následně poníží hodnotu stavby na účtu 1.1.1 – Pozemky a budovy.

Popis operace	částka	MD	D
Daňový odpis	8 670,00 Kč	5.1.4/1	1.1.99
Účetní odpis	17 000,00 Kč	neúčtuje se	
Rozdíl mezi účetním a daňovým	8 330,00 Kč	5.1.4/2	1.1.99

Tabulka 5-15. Zdroj: vlastní tvorba.

5.1.6 Pořízení dlouhodobého nehmotného majetku – software nákupem na dodavatelskou fakturu

Podle ČÚS musí být nehmotný majetek, který má pořizovací cenu vyšší než 60 000 Kč zařazen do dlouhodobého hmotného majetku. Pořízení zaúčtujeme na účet 041 – Pořízení dlouhodobého nehmotného majetku. Nákup majetku zaúčtujeme proti účtu 321 – Dodavatelé, kde účtujeme závazky z obchodního styku. Musíme rozúčtovat DPH na účet 343 – Daň z přidané hodnoty proti 321. Dále software zařadíme do majetku společnosti na účet 013 – Software. Dlouhodobý nehmotný majetek se musí odepisovat. Proplacení faktury zaúčtujeme podle výpisu z bankovního účtu na účet 221 – Bankovní účet proti účtu 321 – Dodavatelé.

Popis operace	částka	MD	D
Nákup softwaru	65 000 Kč	041	321
Daň z přidané hodnoty	13 650 Kč	343	321
Zařazení do majetku	78 650 Kč	013	041
Proplacení faktury	78 650 Kč	321	221

Tabulka 5-16. Zdroj: vlastní tvorba.

Doba odepisování softwaru je podle ČÚS 36 měsíců, což jsou 3 roky. Odpisy u nehmotného majetku se počítají prostým podělením pořizovací ceny a počtu měsíců odepisování.

Pořizovací cena 65 000 Kč				
Rok	Počet měsíců v roce*	Měsíční odpis	Roční odpis	Zůstatková cena
1.	12	1 806 Kč	21 667 Kč	43 333 Kč
2.	12	1 806 Kč	21 667 Kč	21 667 Kč

3.	12	1 806 Kč	21 667 Kč	- Kč
*Počet měsíců, po které byl software v majetku společnosti				

Tabulka 5-17. Zdroj: vlastní tvorba.

$$O = \frac{\text{pořizovací cena}}{\text{počet měsíců odepisování}} = \frac{65\,000 \text{ Kč}}{36} = 1\,806 \text{ Kč}$$

Daňový a účetní odpis bude zaúčtován na účet 551 – Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku. Proti účtu 551, bude zaúčtován účet 073 – Oprávky k softwaru. Následně tento účet sníží hodnotu softwaru na účtu 013 – Software.

Popis operace	částka	MD	D
Daňový odpis	21 667,00 Kč	551	073

Tabulka 5-18. Zdroj: vlastní tvorba.

IFRS udává, že abychom mohli software zařadit do nehmotného majetku, musí to být identifikovatelné nepeněžní aktivum bez fyzické podstaty, které je drženo déle jak jeden rok a firma musí mít z toho aktiva prospěch. Software zaúčtujeme na účet 1.3.1 – Nehmotný majetek vyjma goodwill. Proti tomuto účtu musíme zaúčtovat 3.3.1 – Závazky z obchodních vztahů. Rozúčtovat musíme také DPH, které bude zaúčtováno na účtu 3.3.90 – Daně z přidané hodnoty (splatné dodavateli) proti účtu 3.3.1. Proplacení faktury zaúčtujeme dle výpisu z bankovního účtu na účet 1.9.1/2 – Peníze na bankovním účtu proti 3.3.1 – Závazky z obchodních vztahů.

Popis operace	částka	MD	D
Nákup softwaru	65 000 Kč	1.3.1	3.3.1
Daň z přidané hodnoty	13 650 Kč	3.3.90	3.3.1
Proplacení faktury	78 650 Kč	3.3.1	1.9.1/2

Tabulka 5-19. Zdroj: vlastní tvorba.

Účetní odpisy byly stanoveny lineárním odpisem. Odhadovaná doba použitelnosti je stejná jako u ČÚS, 3 roky.

Pořizovací cena 65 000 Kč		
Rok	Odpis	Zůstatková cena
1.	21 667 Kč	43 333 Kč
2.	21 667 Kč	21 667 Kč
3.	21 667 Kč	- Kč

Tabulka 5-20. Zdroj: vlastní tvorba.

V tomto případě je daňový i účetní odpis stejný, tudíž zaúčtujeme odpis jen jednou. Na účet 5.1.4 – Odpisy a amortizace, tento účet bude daňově uznatelný. Proti účtu

1.1.99 – Oprávky, o které bude následně snížena hodnota softwaru na účtu 1.3.1 - Nehmotný majetek vyjma goodwill.

Popis operace	částka	MD	D
Odpis	21 667,00 Kč	5.1.4	1.1.99

Tabulka 5-21. Zdroj: vlastní tvorba

5.1.7 Pořízení materiálu na fakturu

Dle ČÚS zařadíme do oběžného majetku všechny aktiva, které mají dobu použitelnosti kratší než jeden rok. Budeme účtovat metodou A – firma pořizuje materiál na sklad. Pořízení materiálu se účtuje na účet 111 – Pořízení materiálu. Pořízení materiálu zaúčtujeme proti účtu 321 – Dodavatelé. I daň z přidané hodnoty, kterou účtujeme na účet 343 – Daň z přidané hodnoty zaúčtujeme proti účtu 321. Poté materiál převádíme do majetku společnosti na účet 112 – Materiál na skladě. Proplacení faktury zaúčtujeme na základě bankovního výpisu na účtech 321 – Dodavatelé proti 221 – Bankovní účet.

Popis operace	částka	MD	D
Nákup materiálu	150 000 Kč	111	321
Daň z přidané hodnoty	31 500 Kč	343	321
Zařazení do majetku	150 000 Kč	112	111
Proplacení faktury	181 500 Kč	321	221

Tabulka 5-22. Zdroj: Vlastní tvorba.

Dle IFRS jsou aktiva, která nejsou držena déle jak jeden rok a nepřináší firmě ekonomický prospěch, jsou zařazena do oběžného majetku. Materiál pak do zásob. Nakoupení materiálu účtujeme na účet 1.7.3 – Výrobní materiál. Proti materiálu zaúčtujeme účet 3.3.1 – Závazky z obchodních vztahů. DPH pak zaúčtujeme na účet 3.3.90 – Daně z přidané hodnoty (splatné dodavateli) proti účtu 3.3.1. Zaúčtování proplacení faktury provedeme dle výpisu z bankovního účtu na účtech 3.3.1 – Závazky z obchodních vztahů proti 1.9.1/2 – Peníze na bankovním účtu.

Popis operace	částka	MD	D
Nákup materiálu	150 000 Kč	1.7.3	3.3.1
Daň z přidané hodnoty	31 500 Kč	3.3.90	3.3.1
Proplacení faktury	181 500 Kč	3.3.1	1.9.1/2

Tabulka 5-23. Zdroj: Vlastní tvorba.

5.1.8 Pořízení zboží na fakturu

Zboží dle ČÚS zařadíme do oběžného majetku, protože předpokládaná doba použitelnosti je kratší než jeden rok. Pořízení zboží zaúčtujeme na účet 131 – Pořízení

zboží proti účtu 321 – Dodavatelé. DPH Rozúčtujeme na účty 343 – Daň z přidané hodnoty proti 321. Převodění zboží do majetku firmy se účtuje na účet 132 – Zboží na skladě a v prodejnách. Na základě výpisu z bankovního účtu zaúčtujeme proplacení faktury na účtech 321 – Dodavatelé proti 221 – Bankovní účet.

Popis operace	částka	MD	D
Nákup zboží	50 000 Kč	131	321
Daň z přidané hodnoty	10 500 Kč	343	321
Zařazení do majetku	50 000 Kč	132	131
Proplacení faktury	60 500 Kč	321	221

Tabulka 5-24. Zdroj: Vlastní tvorba

Dle **IFRS** zařadíme zboží také do oběžného majetku – zásob. Účtovat pak budeme na účet 1.7.2 – Zboží proti 3.3.1 – Závazky z obchodních vztahů. DPH zaúčtujeme na účet 3.3.90 – Daně z přidané hodnoty (splatné dodavateli) proti účtu 3.3.1. Dle výpisu z bankovního účtu, zaúčtujeme proplacení faktury na účet 3.3.1 – Závazky z obchodních vztahů proti 1.9.1/2 – Peníze na bankovním účtu.

Popis operace	částka	MD	D
Nákup materiálu	50 000 Kč	1.7.2	3.3.1
Daň z přidané hodnoty	10 500 Kč	3.3.90	3.3.1
Proplacení faktury	60 500 Kč	3.3.1	1.9.1/2

Tabulka 5-25. Zdroj: Vlastní tvorba.

5.1.9 Pořízení kancelářských potřeb na pokladní doklad

Dle **ČÚS** zaúčtujeme na základě pokladního dokladu kancelářské potřeby přímo do spotřeby, do nákladů na účet 501 – Spotřeba materiálu proti 211 – Pokladna. DPH zaúčtujeme na účet 343 – Daň z přidané hodnoty proti 211 – Pokladna.

Popis operace	částka	MD	D
Spotřeba kancelářských potřeb	50 000 Kč	501	211
Daň z přidané hodnoty	10 500 Kč	343	211

Tabulka 5-26. Zdroj: Vlastní tvorba.

Dle **IFRS** zaúčtujeme podle pokladního dokladu kancelářské potřeby také přímo do nákladů, na účet 5.1.1 – Spotřeba materiálu a energie proti účtu 1.9.1/1 – Peníze na pokladně. DPH zaúčtujeme na účet 3.3.90 - Daně z přidané hodnoty (splatné dodavateli) proti 1.9.1/1 – Peníze na pokladně.

Popis operace	částka	MD	D
Spotřeba kancelářských potřeb	50 000 Kč	5.1.1	1.9.1/1

Daň z přidané hodnoty	10 500 Kč	3.3.90	1.9.1/1
-----------------------	-----------	--------	---------

Tabulka 5-27. Zdroj: Vlastní tvorba.

5.1.10 Prodané zboží na fakturu

Jelikož prodáváme zboží, které držíme na skladu, musíme nejdříve toto zboží tzv. vyskladnit na účtech 504 – Prodané zboží proti účtu 132 – Zboží. Krátkodobé pohledávky vůči odběratelům vznikají prodáním zboží, pohledávky dle ČÚS účtujeme na účet 311 – Pohledávky z obchodních vztahů. Proti tomuto účtu musíme zaúčtovat jak cenu zboží, tak i vypočítané DPH (v našem případě 21 %). Cena zboží bude zaúčtována na účet 604 – Tržby za zboží, což je pro společnost výnos. A hodnotu DPH zaúčtujeme na účet 343 – Daň z přidané hodnoty. Dle výpisu z bankovního účtu zaúčtujeme zaplacení faktury na účtech 221 – Bankovní účet proti 311 – Pohledávky z obchodních vztahů.

Popis operace	částka	MD	D
Vyskladnění zboží	40 000 Kč	504	132
Prodané zboží	75 000 Kč	311	604
Daň z přidané hodnoty	15 750 Kč	311	343
Proplacení faktury	90 750 Kč	221	311

Tabulka 5-28. Zdroj: Vlastní tvorba.

Dle **IFRS** zaúčtujeme vyskladnění zboží do nákladů na účet 5.1.30 – Změna stavu zásob proti účtu 1.7.2 – Zboží. Pohledávky vůči odběratelům dle IFRS účtujeme na účet 1.8.1 – Pohledávky z obchodního styku. Proti tomu je účet 4.1.2 – Výnosy a tržby - zboží, kde bude zaúčtována hodnota zboží a účet 3.4.90 – Daně z přidané hodnoty (nárok), kde bude zaúčtováno DPH. Zaplacení faktury zaúčtujeme na základě výpisu z bankovního účtu na účty 1.9.1/2 – Peníze na bankovním účtu proti 1.8.1 – Pohledávky z obchodních vztahů.

Popis operace	částka	MD	D
Vyskladnění zboží	40 000 Kč	5.1.30	1.7.2
Prodej zboží	75 000 Kč	1.8.1	4.1.2
Daň z přidané hodnoty	15 750 Kč	1.8.1	3.4.90
Proplacení faktury	90 750 Kč	1.9.1/2	1.8.1

Tabulka 5-29. Zdroj: Vlastní tvorba.

5.1.11 Prodaná služba na fakturu

Dle **ČÚS** stejně jako u pohledávky vůči odběrateli u prodaného zboží, bude pohledávka účtována na účet 311 – Pohledávky vůči odběrateli. Tento účet zaúčtuje proti účtu 602 – Tržby z prodeje služeb, kde bude částka pouze za službu bez DPH, a na účet

343 – Daň z přidané hodnoty. Proplacení faktury zaúčtujeme dle výpisu z bankovního účtu na účty 221 – Bankovní účet proti 311 – Pohledávky z obchodních vztahů.

Popis operace	částka	MD	D
Prodaná služba	1 250 000 Kč	311	602
Daň z přidané hodnoty	262 500 Kč	311	343
Proplacení faktury	1 512 500 Kč	221	311

Tabulka 5-30. Zdroj: Vlastní tvorba.

Podle **IFRS** bude taktéž prodaná služba zaúčtována na účet 1.8.1 – Pohledávky z obchodního styku, proti kterému bude stát účet 4.2.0 – Výnosy a tržby – služby, kde bude částka bez DPH. A účet 3.4.90 – Daně z přidané hodnoty – nárok. Dle výpisu z bankovního účtu zaúčtujeme proplacení faktury na účty 1.9.1/2 – Peníze na bankovním účtu proti 1.8.1 – Pohledávky z obchodních vztahů.

Popis operace	částka	MD	D
Prodej služby	1 250 000 Kč	1.8.1	4.2.0
Daň z přidané hodnoty	262 500 Kč	1.8.1	3.4.90
Proplacení faktury	1 512 500 Kč	1.9.1/2	1.8.1

Tabulka 5-31. Zdroj: Vlastní tvorba.

5.1.12 Prodaný materiál ze skladu na fakturu

Dle **ČÚS** materiál, který máme na skladě, prodáváme, proto musíme nejdříve snížit stav materiálu na skladě a následně zaúčtovat výnos z prodaného materiálu. Vyřazení materiálu z majetku provedeme přes účet 504 – Prodané zboží oproti účtu 112 – Materiál na skladě a v prodejnách. Výnos z prodaného materiálu zaúčtujeme na účtech 311 – Pohledávky z obchodních vztahů oproti účtu 604 – Tržby za zboží. Daň z přidané hodnoty zaúčtujeme na účtech 311 – Pohledávky z obchodních vztahů proti 343 – Daň z přidané hodnoty. Následně dle výpisu z bankovního účtu zaúčtujeme provedenou platbu na účtech 221 – Bankovní účet proti účtu 311 – Pohledávky z obchodních vztahů.

Popis operace	částka	MD	D
Spotřeba materiálu	35 000 Kč	504	112
Prodej materiálu	35 000 Kč	311	604
Daň z přidané hodnoty	7 350 Kč	311	343
Proplacení faktury	42 350 Kč	221	311

Tabulka 5-32. Zdroj: Vlastní tvorba.

Prodej materiálu ze skladu zaúčtujeme dle **IFRS** v následujících krocích. Nejdříve snížíme hodnotu materiálu na skladu, to zaúčtujeme na účet 5.1.30 – Změna stavu zásob proti účtu 1.7.3 – Výrobní materiál. Dále zaúčtujeme prodej materiálu na účtech 1.8.1 –

Pohledávky z obchodního styku proti 4.4.0 – Ostatní provozní výnosy. Dále zaúčtujeme DPH na účtu 1.8.1 – Pohledávky z obchodního styku proti účtu 3.4.90 – Daň z přidané hodnoty, nárok (povinnost). A zaplacení odběratelem za materiál na účet 1.9.1/2 – Peněžní prostředky na bankovním účtu proti účtu 1.8.1 – Pohledávky z obchodního styku.

Popis operace	částka	MD	D
Spotřeba materiálu	35 000 Kč	5.1.30	1.7.3
Prodej materiálu	35 000 Kč	1.8.1	4.4.0
Daň z přidané hodnoty	7 350 Kč	1.8.1	3.4.90
Proplacení faktury	42 350 Kč	1.9.1/2	1.8.1

Tabulka 5-33. Zdroj: Vlastní tvorba.

5.1.13 Pokuta za prodlení – zaplacená faktura po splatnosti

Podle ČÚS při nedodržení splatnosti faktury vzniká odběrateli pokuta z prodlení v částce stanovené ve smlouvě. Pokutu zaúčtujeme na účet 311 – Pohledávky z obchodních vztahů oproti 644 – Smluvní pokuty a úroky z prodlení. Uhrazení pokuty zaúčtujeme na účet 221 – Bankovní účet proti účtu 311 – Pohledávky z obchodních vztahů.

Popis operace	částka	MD	D
Pokuta za prodlení	1 000 Kč	311	644
Úhrada pokuty	1 000 Kč	221	311

Tabulka 5-34. Zdroj: Vlastní tvorba.

Dle IFRS účtujeme pokuty z prodlení na účty 1.8.1 – Pohledávky z obchodního styku proti účtu 6.1.3 – Ostatní finanční výnosy. Úhradu pokuty zaúčtujeme dle výpisu z bankovního účtu na účtech 1.9.1/2 – Peníze na bankovním účtu proti 1.8.1 – Pohledávky z obchodního styku.

Popis operace	částka	MD	D
Pokuta za prodlení	1 000 Kč	1.8.1	6.1.3
Úhrada pokuty	1 000 Kč	1.9.1/2	1.8.1

Tabulka 5-35. Zdroj: Vlastní tvorba.

5.1.14 Platba faktury za energii

Přijatou fakturu od dodavatele za spotřebu energie musíme uhradit. Dle ČÚS zaúčtujeme fakturu na energii na účet 502 – Spotřeba energie proti účtu 321 – Dodavatelé. Daň z přidané hodnoty zaúčtujeme na účet 343 – daň z přidané hodnoty oproti 321. Proplacení faktury zaúčtujeme na základě výpisu z bankovního účtu na účtu 321 – Dodavatelé oproti účtu 221 – Bankovní účet.

Popis operace	částka	MD	D
Faktura za energii	60 000 Kč	502	321
Daň z přidané hodnoty	12 600 Kč	343	321
Proplacení faktury	72 600 Kč	321	221

Tabulka 5-36. Zdroj: Vlastní tvorba.

Dle **IFRS** zaúčtujeme fakturu na účet 5.1.1 – Spotřeba materiálu a energie proti účtu 3.3.1 – Závazky z obchodního styku. Daň z přidané hodnoty zaúčtujeme na účet 3.3.90 – Daň z přidané hodnoty (splátané od dodavatelů) proti 3.3.1. Proplacení faktury zaúčtujeme podle výpisů z bankovního účtu na účet 3.3.1 – Závazky z obchodního styku proti účtu 1.9.1/2 – Peníze na bankovním účtu.

Popis operace	částka	MD	D
Faktura za energii	60 000 Kč	5.1.1	3.3.1
Daň z přidané hodnoty	12 600 Kč	3.3.90	3.3.1
Proplacení faktury	72 600 Kč	3.3.1	1.9.1/2

Tabulka 5-37. Zdroj: Vlastní tvorba.

5.1.15 Mzdy zaměstnanců včetně odvodů

Celkové hrubé mzdy všech zaměstnanců za celý rok jsou 720 000 Kč.

Dle **ČÚS** zaúčtujeme hrubé mzdy na účet 521 – Mzdové náklady proti 331 – Zaměstnanci. Z hrubých mezd musíme dále vypočítat sociální zabezpečení a zdravotní pojištění, které zaúčtujeme na účty 331 – Zaměstnanci proti 336/1, 336/2 – Zúčtování s institucemi sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění. Daň z příjmu fyzických osob zaúčtujeme na účet 331 – Zaměstnanci proti účtu 342 – Ostatní přímé daně. Sociální zabezpečení a zdravotní pojištění placené za podnik se zaúčtují na účet 524 – Zákonné sociální pojištění proti účtu 336/1, 336/2 - Zúčtování s institucemi sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění. Na základě výpisu z bankovního účtu účtujeme výplatu mezd na účtu 331 – Zaměstnanci, odvod daně z příjmu fyzických osob na účtu 342 – Ostatní přímé daně, odvod sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění – 336/1, 336/2 – Zúčtování s institucemi sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění. Všechny tyto účty jsou zaúčtovány proti 221 – Bankovní účet.

$$\begin{aligned} \text{Sociální zabezpečení za zaměstnance} &= 6,5 \% \text{ z hrubých mezd} = 0,065 * 720\,000 \text{ Kč} \\ &= 46\,800 \text{ Kč} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{Zdravotní pojištění za zaměstnance} &= 4,5 \% \text{ z hrubých mezd} = 0,045 * 720\,000 \text{ Kč} \\ &= 32\,400 \text{ Kč} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{Daň z příjmu fyzických osob} &= 15 \% \text{ ze superhrubé mzdy} = 0,15 * 963\,360 \text{ Kč} \\ &= 144\,504 \text{ Kč} \end{aligned}$$

$$\text{Superhrubé mzdy} = 1,338 * \text{hrubé mzdy} = 1,338 * 720\,000 \text{ Kč} = 963\,360 \text{ Kč}$$

Sociální zabezpečení za podnik = 25 % z hrubých mezd = 0,248 * 720 000 Kč
 = 178 560 Kč

Zdravotní pojištění za podnik = 9 % z hrubých mezd = 0,09 * 720 000 Kč = 64 800 Kč

Čistá mzda zaměstnanců

= hrubé mzdy – sociální zabezpečení za zaměstnance

– zdravotní pojištění za zaměstnance – daň z příjmu fyzických osob

= 720 000 Kč – 46 800 Kč – 32 400 Kč – 144 504 Kč = 496 296 Kč

Popis operace	částka	MD	D
Hrubé mzdy zaměstnanců	720 000 Kč	521	331
Sociální zabezpečení	46 800 Kč	331	336/1
Zdravotní pojištění	32 400 Kč	331	336/2
Daň z příjmu fyzických osob	144 504 Kč	331	342
Sociální zabezpečení za podnik	178 560 Kč	524	336/1
Zdravotní pojištění za podnik	64 800 Kč	524	336/2
Výplata mezd zaměstnancům	496 296 Kč	331	221
Odvod daně z příjmu fyzických osob	144 504 Kč	342	221
Odvod sociální zabezpečení	225 360 Kč	336/1	221
Odvod zdravotního pojištění	97 200 Kč	336/2	221

Tabulka 5-38. Zdroj: Vlastní tvorba.

Dle **IFRS** zaúčtujeme hrubé mzdy na účet 5.1.2 – Zaměstnanecké benefity (náklad) proti 3.4.2 – Zaměstnanecké benefity (závazek). Z hrubých mezd zaúčtujeme vypočítané sociální zabezpečení a zdravotní pojištění na účet 3.4.2 – Zaměstnanecké benefity (závazek) proti 3.4.3/1, 3.4.3/2 – Sociální zabezpečení a další daně. Dále zaúčtujeme daň z příjmu fyzických osob na účet 3.4.2 – Zaměstnanecké benefity /závazek) proti 3.4.7 – Ostatní daně a poplatky. Z hrubých mezd zaúčtujeme vypočítané sociální zabezpečení a zdravotní pojištění hrazené za podnik na účet 5.1.6 - Daňový náklad jiný než z příjmu proti 3.4.3/1, 3.4.3/2 – Sociální zabezpečení a další daně. Čistou mzdu, která bude vyplacena zaměstnancům, zaúčtujeme na účet 3.4.2 – Zaměstnanecké benefity (závazek) proti účtu 1.9.1/2 – Peněžní prostředky na bankovním účtu. Odvod daně sociální zabezpečení a zdravotního pojištění za podnik zaúčtujeme na účet 3.4.3/1, 3.4.3/2 – Sociální zabezpečení a další daně proti 1.9.1/2 – Peněžní prostředky na bankovním účtu.

Popis operace	částka	MD	D
Hrubé mzdy zaměstnanců	720 000 Kč	5.1.2	3.4.2
Sociální pojištění	64 800 Kč	3.4.2	3.4.3/1
Zdravotní pojištění	32 400 Kč	3.4.2	3.4.3/2
Daň z příjmu fyzických osob	144 504 Kč	3.4.2	3.4.7
Sociální zabezpečení za podnik	178 560 Kč	5.1.6	3.4.3/1
Zdravotní pojištění za podnik	64 800 Kč	5.1.6	3.4.3/2
Výplata mezd zaměstnancům	496 296 Kč	3.4.2	1.9.1/2

Odvod daně z příjmu fyzických osob	144 504 Kč	3.4.7	1.9.1/2
Odvod sociální pojištění	225 360 Kč	3.4.3/1	1.9.1/2
Odvod zdravotního pojištění	97 200 Kč	3.4.3/2	1.9.1/2

Tabulka 5-39. Zdroj: Vlastní tvorba.

5.1.16 Daň z příjmu právnických osob z běžné činnosti

Hospodářský výsledek neboli zisk z běžné činnosti byl vypočítán na 162.303 Kč. Daň z příjmu právnických osob byla vypočítána na 30.838 Kč. Výsledek hospodaření po zdanění pak vychází na 131.465 Kč.

Dle ČÚS zaúčtujeme daň z příjmu právnických osob na účet 591 – Daň z příjmů z běžné činnosti – splatná proti účtu 341 – Daň z příjmů.

Popis operace	částka	MD	D
Daň z příjmu právnických osob	30 838 Kč	591	341

Tabulka 5-40. Zdroj: Vlastní tvorba.

Dle IFRS zaúčtujeme daň z příjmu právnických osob na účet 7.0.0. – Daň z příjmů (náklad) proti 3.4.7 – Ostatní daně a poplatky.

Popis operace	částka	MD	D
Daň z příjmu právnických osob	30 838 Kč	7.0.0	3.4.7

Tabulka 5-41. Zdroj: Vlastní tvorba.

5.2 Souvislost účetních případů s výkazy

5.2.1 Výkazy dle Českých účetních standardů

V následující tabulce bude u jednotlivých účetních případů napsáno, v jakých účetních výkazech (viz příloha č. 3, příloha č. 4), a na kterém řádku příslušného účetního výkazu dle ČÚS se tyto transakce objeví.

Popis operace	částka	Výkaz	Řádek
Vklad vlastního kapitálu	1 500 000 Kč	R	R073, R081
Poskytnutí úvěru	500 000 Kč	R	R073, R112
Splátka jistiny	112 314 Kč	R	R073, R112
Splátka úroku	20 000 Kč	VZZ, R	VZZ44, R112
Výběr z bankovního účtu na pokladnu	250 000 Kč	R	R073, R072

Nákup pozemku	300 000 Kč	R	R016, R114
Daň z přidané hodnoty	63 000 Kč	R	R064, R114
Proplacení faktury	363 000 Kč	R	R073, R114
Nákup nemovitosti	850 000 Kč	R	R017, R114
Daň z přidané hodnoty	178 500 Kč	R	R064, R114
Proplacení faktury	1 028 500 Kč	R	R073, R114
Nákup softwaru	65 000 Kč	R	R007, R114
Daň z přidané hodnoty	13 650 Kč	R	R064, R114
Proplacení faktury	78 650 Kč	R	R073, R114
Daňový odpis	8 670,00 Kč	VZZ	VZZ16
Daňový odpis	21 667,00 Kč	VZZ	VZZ16
Nákup materiálu	150 000 Kč	R	R039, R114
Daň z přidané hodnoty	31 500 Kč	R	R064, R114
Proplacení faktury	181 500 Kč	R	R073, R114
Nákup zboží	50 000 Kč	R	R043, R114
Daň z přidané hodnoty	10 500 Kč	R	R064, R114
Proplacení faktury	60 500 Kč	R	R073, R114
Vyskladnění zboží	40 000 Kč	VZZ, R	VZZ04, R043
Prodané zboží	75 000 Kč	VZZ, R	VZZ02, R058
Daň z přidané hodnoty	15 750 Kč	R	R058, R138
Proplacení faktury	90 750 Kč	R	R058, R073
Prodaná služba	1 250 000 Kč	VZZ, R	VZZ01, R058
Daň z přidané hodnoty	262 500 Kč	R	R058, R138
Proplacení faktury	1 512 500 Kč	R	R058, R073
Nákup kancelářských potřeb	50 000 Kč	VZZ, R	VZZ5, R072
Daň z přidané hodnoty	10 500 Kč	R	R064, R072
Spotřeba materiálu	35 000 Kč	VZZ, R	VZZ04, R039
Prodej materiálu	35 000 Kč	VZZ, R	VZZ02, R058
Daň z přidané hodnoty	7 350 Kč	R	R058, R138
Proplacení faktury	42 350 Kč	R	R058, R073
Pokuta za prodlení	1 000 Kč	VZZ, R	VZZ23, R058

Úhrada pokuty	1 000 Kč	R	R058, R073
Faktura za energii	60 000 Kč	VZZ, R	VZZ05, R114
Daň z přidané hodnoty	12 600 Kč	R	R064, R114
Proplacení faktury	72 600 Kč	R	R073, R114
Hrubé mzdy zaměstnanců	720 000 Kč	VZZ, R	VZZ10, R136
Sociální zabezpečení	46 800 Kč	R	R136, R137
Zdravotní pojištění	32 400 Kč	R	R136, R137
Daň z příjmu fyzických osob	144 720 Kč	R	R136, R138
Sociální zabezpečení za podnik	180 000 Kč	VZZ, R	VZZ12, R137
Zdravotní pojištění za podnik	64 800 Kč	VZZ, R	VZZ12, R137
Výplata mezd zaměstnancům	496 080 Kč	R	R073, R136
Odvod daně z příjmu fyzických osob	144 720 Kč	R	R073, R138
Odvod sociální pojištění	226 800 Kč	R	R073, R137
Odvod zdravotního pojištění	97 200 Kč	R	R073, R137
Daň z příjmu právnických osob	30 838 Kč	VZZ, R	VZZ50, R138

Tabulka 5-42. Zdroj: Vlastní tvorba.¹

5.2.2 Výkazy dle Mezinárodních účetních standardů

V následující tabulce bude u jednotlivých účetních případů napsáno, v jakých účetních výkazech (viz příloha č. 5, příloha č. 6, příloha č. 7, příloha č. 8), a na kterém řádku výkazu se dle **IFRS** tyto transakce objeví.

Popis operace	částka	Výkaz	Řádek
Vklad vlastního kapitálu	1 500 000 Kč	FP, ZVK	FP15, FP20, ZVK1
Poskytnutí úvěru	500 000 Kč	FP, CF	FP15, FP27, CF27
Splátka jistiny	92 314 Kč	FP, CF	FP15, FP27, CF10
Splátka úroku	20 000 Kč	VZZ, FP	VZZ12, FP15
Výběr z bankovního účtu na pokladnu	250 000 Kč	FP	FP15
Nákup pozemku	300 000 Kč	FP, CF	FP02, FP35, CF25
Daň z přidané hodnoty	63 000 Kč	FP	FP12, FP35
Proplacení faktury	363 000 Kč	FP	FP15, FP35

¹ VZZ50 – Výkaz zisku a ztráty, řádek č. 50, R138 – Rozvaha řádek č. 138

Nákup nemovitosti	850 000 Kč	FP, CF	FP02, FP35, CF25
Daň z přidané hodnoty	178 500 Kč	FP	FP12, FP35
Proplacení faktury	1 028 500 Kč	FP	FP15, FP35
Nákup softwaru	65 000 Kč	FP, CF	FP42, FP35, CF25
Daň z přidané hodnoty	13 650 Kč	FP	FP12, FP35
Proplacení faktury	78 650 Kč	FP	FP15, FP35
Daňový odpis	8 670,00 Kč	VZZ, CF	VZZ7, CF5
Účetní odpis	17 000,00 Kč	-	-
Rozdíl mezi daňovým a účetním	8 330,00 Kč	-	-
Daňový odpis	21 667,00 Kč	VZZ, CF	VZZ7, CF5
Nákup materiálu	150 000 Kč	FP, CF	FP11, FP35, CF15
Daň z přidané hodnoty	31 500 Kč	FP	FP12, FP35
Proplacení faktury	181 500 Kč	FP	FP15, FP35
Nákup zboží	50 000 Kč	FP, CF	FP11, FP35, CF15
Daň z přidané hodnoty	10 500 Kč	FP	FP12, FP35
Proplacení faktury	60 500 Kč	FP	FP15, FP35
Vyskladnění zboží	40 000 Kč	VZZ, FP, CF	VZZ4, FP11, CF15
Prodané zboží	75 000 Kč	VZZ, FP	VZZ1, FP08
Daň z přidané hodnoty	15 750 Kč	FP	FP08, FP33
Proplacení faktury	90 750 Kč	FP	FP08, FP15
Prodaná služba	1 250 000 Kč	VZZ, FP	VZZ1, FP08
Daň z přidané hodnoty	262 500 Kč	FP	FP08, FP33
Proplacení faktury	1 512 500 Kč	FP	FP08, FP15
Nákup kancelářských potřeb	50 000 Kč	VZZ, FP	VZZ5, FP15
Daň z přidané hodnoty	10 500 Kč	FP	FP12, FP15
Spotřeba materiálu	35 000 Kč	VZZ, FP, CF	VZZ5, FP11, CF15
Prodej materiálu	35 000 Kč	VZZ, FP	VZZ1, FP08
Daň z přidané hodnoty	7 350 Kč	FP	FP08, FP33
Proplacení faktury	42 350 Kč	FP	FP08, FP15
Pokuta za prodlení	1 000 Kč	VZZ, FP	VZZ2, FP08
Úhrada pokuty	1 000 Kč	FP	FP08, FP15
Faktura za energii	60 000 Kč	VZZ, FP	VZZ5, FP35

Daň z přidané hodnoty	12 600 Kč	FP	FP08, FP33
Proplacení faktury	72 600 Kč	FP	FP08, FP15
Hrubé mzdy zaměstnanců	720 000 Kč	VZZ, FP	VZZ6, FP36
Sociální zabezpečení	46 800 Kč	FP	FP28, FP36
Zdravotní pojištění	32 400 Kč	FP	FP28, FP36
Daň z příjmu fyzických osob	144 720 Kč	FP	FP28, FP36
Sociální zabezpečení za podnik	180 000 Kč	VZZ, FP	VZZ6, FP28
Zdravotní pojištění za podnik	64 800 Kč	VZZ, FP	VZZ6, FP28
Výplata mezd zaměstnancům	496 080 Kč	FP	FP15, FP36
Odvod daně z příjmu fyzických osob	144 720 Kč	FP	FP15, FP28
Odvod sociální pojištění	226 800 Kč	FP	FP15, FP28
Odvod zdravotního pojištění	97 200 Kč	FP	FP15, FP28
Daň z příjmu právnických osob	30 838 Kč	VZZ	VZZ15

Tabulka 5-43. Zdroj: Vlastní tvorba.²

5.3 Rozdílnost ve vedení účetnictví a vykazování

Rozdílnost ve vedení účetnictví dle obou standardů je především v tom, že zatímco ČÚS má striktně daná pravidla, jak účetnictví vést a vykazovat, tak IFRS je poněkud benevolentnější. Už jen pokud se bavíme o účetní osnově, kterou má ČÚS stanovenou a pravidelně aktualizovanou, tak IFRS účetní osnovu již nemá, a tak si každá účetní jednotka osnovu může vymyslet či přizpůsobit. I přesto, že IFRS nepředepisuje účetní osnovu, téměř všechny účetní jednotky používají buď stejnou účetní osnovu, podle které účtují v dané zemi podle dané legislativy nebo používají původní účetní osnovu IFRS.

Dalším větším rozdílem ve vedení účetnictví je zařazování a odepisování dlouhodobého majetku. I když IFRS definuje dlouhodobý majetek, tak jediné omezující pravidlo je doba použitelnosti stanovená na více než jeden rok (a musí společnosti do budoucna přinášet ekonomický prospěch), zatím co při zařazování aktiv do dlouhodobého majetku dle ČÚS nás omezuje kromě doby použitelnosti nad jeden rok i minimální pořizovací cena, která je pro dlouhodobý hmotný majetek 40.000,-, pro dlouhodobý nehmotný majetek 60.000,- a pro dlouhodobý finanční majetek není stanovena. Pokud aktivum nemá pořizovací cenu vyšší jak 40.000,- (respektive 60.000,-), pak nemůže být zařazeno do dlouhodobého majetku a tudíž se neodepisuje a účetní jednotka si ho dává přímo do nákladů.

Odepisování dlouhodobého majetku je dalším velkým rozdílem. ČÚS stanovují jednak dobu, po kterou se bude aktivum odepisovat, a ještě stanovují způsob odepisování

² VZZ15 – Výkaz zisku a ztráty, řádek č. 15, FP15 – Výkaz finanční pozice, řádek č. 15, CF15 – Výkaz peněžních toků, řádek č. 15, ZVK1 – Výkaz změn vlastního kapitálu, řádek č. 1

(lineární nebo zrychlený). Má stanovené odpisové skupiny a k nim příslušící odpisové sazby. **IFRS** stanovuje pouze to, že doba odepisování musí vypovídat o době použitelnosti. Účetní jednotka si může dobu použitelnosti, a tudíž i dobu odepisování zvolit. Avšak tyto odpisy (opotrebování) musí věrně zobrazovat stav daného aktiva. Pokud účetní jednotky účtují podle **ČÚS**, většinou volí stejnou dobu odepisování jako předepisuje **ČÚS**.

Vykazování dle obou standardů je další rozdílností. Zatímco **ČÚS** přikazuje vytvářet dva účetní výkazy – rozvahu a výkaz zisku a ztráty (v některých případech ještě výkaz peněžních toků), tak podle **IFRS** je potřeba na konci roku sestavovat čtyři účetní výkazy – výkaz finanční pozice, výkaz zisku a ztráty, výkaz peněžních toků a výkaz změn vlastního kapitálu. Zatímco **ČÚS** má formát výkazů a jednotlivé prvky jednoznačně stanovené, **IFRS** je v tomto ohledu opět poněkud benevolentnější a udává pouze pár prvků ve výkazech. Formát a členění výkazů je pouze na dané účetní jednotce. Musí mít ale věrohodný vypovídající charakter.

Rozdílností je daleko více, většina z nich ale neovlivní vedení ani vykazování, tudíž jsou nepodstatné.

6 Závěr

Cílem této práce bylo poukázat na rozdílnost ve vedení účetnictví a vykazování podle ČÚS a podle IFRS. Bakalářská práce se v první části zabývala popisem a charakteristikou stavebního podniku, riziky podnikání a právními formami podnikání.

V druhé části se věnovala teorií vedení účetnictví a vykazování dle Českých účetních standardů. Seznamuje s účetními výkazy podle ČÚS, kterými jsou rozvaha a výkaz zisku a ztráty. Podrobně popisuje jednotlivé prvky rozvahy, což jsou aktiva a pasiva a prvky výkazu zisků a ztrát, které tvoří výnosy a náklady.

Třetí část se zabývala teorií vedení účetnictví a vykazování dle Mezinárodních účetních standardů. Představila a popsala výkazy, které předepisuje IFRS. Také se věnovala jednotlivým prvkům těchto výkazů, což jsou aktiva, závazky, vlastní kapitál, výnosy a náklady.

Jelikož cílem této práce bylo ukázat rozdílnost ve vedení účetnictví a vykazování podle obou standardů, byly pro tento účel zaúčtovány vybrané základní účetní případy dle obou standardů, tyto účetní případy byly dále promítnuty do výkazů, které jsou pro přehlednost zpracovány do tabulky s odkazy na příslušné výkazy jak dle ČÚL, tak podle IFRS. Tyto výkazy jsou nedílnou součástí bakalářské práce a jsou přiloženy v přílohách.

7 Seznam použitých zdrojů

Odborné publikace:

- [1] DVOŘÁKOVÁ, Dana. *Finanční účetnictví a výkaznictví podle mezinárodních standardů IFRS*. 2., dopl. a aktualiz. vyd. Brno: Computer Press, 2008. Daně a účetnictví (Computer Press). ISBN 978-80-251-1950-1.
- [2] MLÁDEK, Robert. *Světové účetnictví: IFRS, US GAAP*. 3., aktualiz. a přeprac. vyd. Praha: Linde, 2005-. Praktické ekonomické příručky. ISBN 80-7201-519-2.
- [3] MLÁDEK, Robert. *IFRS and US GAAP: accounting policies and procedures = IFRS a US GAAP : postupy účtování*. Praha: Leges, 2017. Praktik. ISBN 978-80-7502-194-6.
- [4] DVOŘÁKOVÁ, Dana. *Finanční účetnictví a výkaznictví podle mezinárodních standardů IFRS*. 5. aktualizované a přepracované vydání. Brno: BizBooks, 2017. ISBN 978-80-265-0692-8.
- [5] VAŠEK, Libor. *Účetnictví - výkaznictví: vybrané oblasti IFRS*. Praha: Institut certifikace účetních, [2016]. Vzdělávání účetních v ČR. Učebnice. ISBN 978-80-87985-09-0.
- [6] KUBÍČKOVÁ, Dana, ed. *IFRS implementation in the Czech Republic - conditions, possibilities and constraints*. Prague: Vysoká škola finanční a správní, 2018. Sciencepress. ISBN 978-80-7408-180-4.
- [7] PASEKOVÁ, Marie. *Implementace IFRS do malých a středních podniků*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012. Téma (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7357-866-4.
- [8] JÍLEK, Josef. *Hlavní účetní systémy IFRS a US GAAP*. Praha: Grada, 2018. ISBN 978-80-247-2774-5.

Zákony a normy:

- [9] Mezinárodní účetní standardy
- [10] 563/1991 Sb. Zákon o účetnictví
- [11] 500/2002 Sb. Vyhláška, kterou se provádějí některá ustanovení zákona 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví
- [12] 586/1992 Sb. Zákon České národní rady o dani z příjmu

Internetové zdroje:

- [13] *Mezinárodní standardy účetního výkaznictví – Wikipedie*. [online].[29.01.2020]
Dostupné z:
https://cs.wikipedia.org/wiki/Mezinarodni_standardy_ucetniho_vykaznictvi
- [14] *Dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek | Univerzita-Online.cz. Univerzita Online - přednášky, seminárky, testy, dokumenty* [online].[13.02.2020]. Dostupné z:
<http://www.univerzita-online.cz/uct/ucetnictvi-5/dlouhodoby-hmotny-a-nehmotny-majetek/>
- [15] *Nehmotný majetek z pohledu českých i mezinárodních účetních předpisů - Publikace Fučík & Partners. Úvod | Fučík & Partners* [online]. Copyright © 2020 Fučík [05.05.2020]. Dostupné z: <https://www.fucik.cz/publikace/nehmotny-majetek-z-pohledu-ceskych-i-mezinarodnich-ucetnich-predpisu/>
- [16] *Dlouhodobá aktiva – Pozemky, budovy a zařízení – IAS 16 - Publikace | Fučík & Partners. Úvod | Fučík & Partners* [online]. Copyright © 2020 Fučík [09.04.2020]. Dostupné z: <https://www.fucik.cz/publikace/dlouhodobá-aktiva-pozemky-budovy-a-zarizeni-ias-16/>
- [17] *České účetní standardy pro podnikatele a neziskový sektor | Účetnictví podnikatelů a neziskového sektoru | Ministerstvo financí ČR. Ministerstvo financí*

ČR [online]. Copyright © 2005 [cit. 20.04.2020]. Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/ucetnictvi-a-ucetnictvi-statu/ucetnictvi-podnikatelu-a-neziskoveho-sek/ceske-ucetni-standardy-pro-podnikatele-a>

[18] *České účetní standardy* – *Wikipedie*. [online].[25.03.2020] Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Ceske_ucetni_standardy

8 Seznam zkratk

CF – Výkaz peněžních toků

ČÚS – Česká účetní legislativa

DPH – Daň z přidané hodnoty

FP – Výkaz finanční pozice

IAS – International Accounting Standards – Mezinárodní účetní standardy

IFRS – International Financial Reporting Standards, v překladu Mezinárodní standardy účetního výkaznictví

R – Rozvaha

VZZ – Výkaz zisků a ztrát

9 Seznam tabulek

<i>Tabulka 3-1. Zdroj: Vlastní tvorba. Předloha: Zákon o dani z příjmu.</i>	18
<i>Tabulka 3-2. Zdroj: Vlastní tvorba. Předloha: Zákon o dani z příjmu.</i>	18
<i>Tabulka 3-3. Zdroj: Vlastní tvorba. Předloha: Zákon o dani z příjmu.</i>	19
<i>Tabulka 5-1. Zdroj: Vlastní tvorba.</i>	33
<i>Tabulka 5-2. Zdroj: Vlastní tvorba.</i>	33
<i>Tabulka 5-3. Zdroj: Vlastní tvorba.</i>	34
<i>Tabulka 5-4. Zdroj: Vlastní tvorba.</i>	34
<i>Tabulka 5-5. Zdroj: Vlastní tvorba.</i>	34
<i>Tabulka 5-6. Zdroj: Vlastní tvorba.</i>	35
<i>Tabulka 5-7. Zdroj: Vlastní tvorba.</i>	35
<i>Tabulka 5-8. Zdroj: vlastní tvorba.</i>	35
<i>Tabulka 5-9. Zdroj: vlastní tvorba.</i>	36
<i>Tabulka 5-10. Zdroj: vlastní tvorba.</i>	36
<i>Tabulka 5-11. Zdroj: vlastní tvorba. Odpisy na prvních 5 let.</i>	36
<i>Tabulka 5-12. Zdroj: vlastní tvorba.</i>	37
<i>Tabulka 5-13. Zdroj: vlastní tvorba.</i>	37
<i>Tabulka 5-14. Zdroj: vlastní tvorba. Odpisy na prvních 5 let.</i>	37
<i>Tabulka 5-15. Zdroj: vlastní tvorba.</i>	38
<i>Tabulka 5-16. Zdroj: vlastní tvorba.</i>	38
<i>Tabulka 5-17. Zdroj: vlastní tvorba.</i>	39
<i>Tabulka 5-18. Zdroj: vlastní tvorba.</i>	39
<i>Tabulka 5-19. Zdroj: vlastní tvorba.</i>	39
<i>Tabulka 5-20. Zdroj: vlastní tvorba.</i>	39
<i>Tabulka 5-21. Zdroj: vlastní tvorba.</i>	40
<i>Tabulka 5-22. Zdroj: Vlastní tvorba.</i>	40
<i>Tabulka 5-23. Zdroj: Vlastní tvorba.</i>	40
<i>Tabulka 5-24. Zdroj: Vlastní tvorba.</i>	41
<i>Tabulka 5-25. Zdroj: Vlastní tvorba.</i>	41
<i>Tabulka 5-26. Zdroj: Vlastní tvorba.</i>	41
<i>Tabulka 5-27. Zdroj: Vlastní tvorba.</i>	42
<i>Tabulka 5-28. Zdroj: Vlastní tvorba.</i>	42
<i>Tabulka 5-29. Zdroj: Vlastní tvorba.</i>	42
<i>Tabulka 5-30. Zdroj: Vlastní tvorba.</i>	43
<i>Tabulka 5-31. Zdroj: Vlastní tvorba.</i>	43
<i>Tabulka 5-32. Zdroj: Vlastní tvorba.</i>	43
<i>Tabulka 5-33. Zdroj: Vlastní tvorba.</i>	44
<i>Tabulka 5-34. Zdroj: Vlastní tvorba.</i>	44
<i>Tabulka 5-35. Zdroj: Vlastní tvorba.</i>	44
<i>Tabulka 5-36. Zdroj: Vlastní tvorba.</i>	45
<i>Tabulka 5-37. Zdroj: Vlastní tvorba.</i>	45

<i>Tabulka 5-38. Zdroj: Vlastní tvorba. ....</i>	<i>46</i>
<i>Tabulka 5-39. Zdroj: Vlastní tvorba. ....</i>	<i>47</i>
<i>Tabulka 5-40. Zdroj: Vlastní tvorba. ....</i>	<i>47</i>
<i>Tabulka 5-41. Zdroj: Vlastní tvorba. ....</i>	<i>47</i>
<i>Tabulka 5-42. Zdroj: Vlastní tvorba. ....</i>	<i>49</i>
<i>Tabulka 5-43. Zdroj: Vlastní tvorba. ....</i>	<i>51</i>

10 Seznam příloh

Příloha 1.....	Účetní osnova ČÚS
Příloha 2.....	Účetní osnova IFRS
Příloha 3.....	Rozvaha dle ČÚS
Příloha 4.....	Výkaz zisku a ztráty dle ČÚS
Příloha 5.....	Výkaz o změnách ve finanční pozici (rozvaha) dle IFRS
Příloha 6.....	Výkaz o úplném výsledku hospodaření dle IFRS
Příloha 7.....	Výkaz o změnách vlastního kapitálu dle IFRS
Příloha 8.....	Výkaz o peněžních tocích dle IFRS